

nationale maatschappij van buurtspoorwegen

NMVB

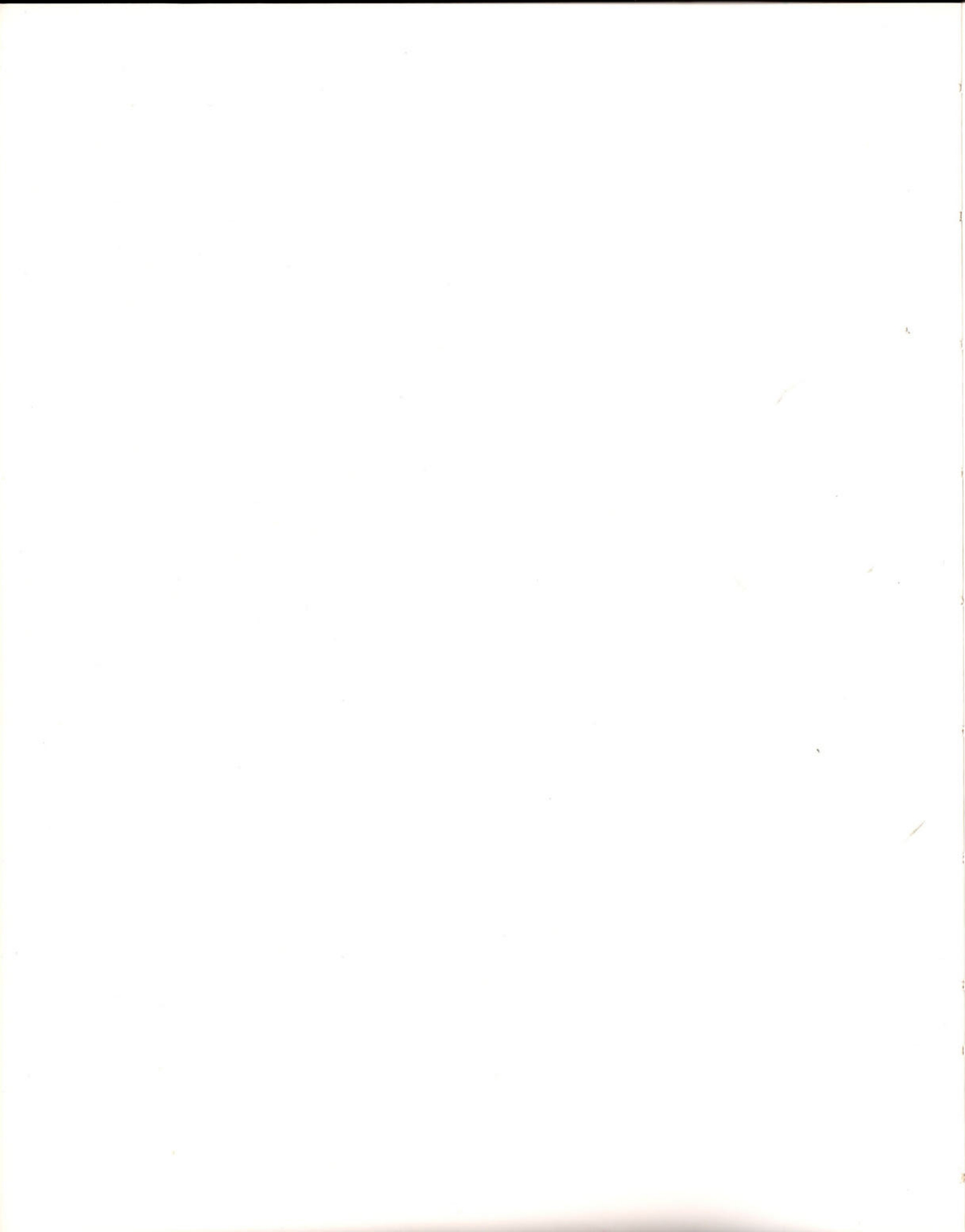
VERSLAGEN

maatschappelijk dienstjaar

1983

KONINKRIJK BELGIE

NATIONALE MAATSCHAPPIJ

VAN

BUURTSPoorWEGEN

VERSLAGEN

uitgebracht door

DE RAAD VAN BEHEER

en door

HET COMITE VAN TOEZICHT

DIENSTJAAR 1983

99ste MAATSCHAPPELIJK DIENSTJAAR

RAAD VAN BEHEER

Voorzitter :

De h. R. DENISON

Ondervoorzitter :

De h. P. BREYNE

Leden :

De hh. G. DECHAMP

A. MATHELART

M. HERLEMONT

R. TIMMERMAN

A. COLSON

Regeringscommissarissen :

De hh. F. DE WOLF

R. GRYSOEN

COMITE VAN TOEZICHT

Voorzitter :

De h. R. BONZI

Leden :

De hh. M. ROGIEST

G. DE CUYPER

J. PLUMART

G. MARIEN

C. DURIEUX

G. GERARD

J.-M. ANDRE

HOOFDBESTUUR

Directeur-generaal :

De h. C. HENRARD

Exploitatie :

De h. L. VANDERFAELLIE
Directeur

Directie Materieel :

De h. G. POURVEUR
Directeur

Personeel - Betwiste Zaken :

De h. R. KEYGNAERT
Directeur

Gebouwen en Bevoorradingen :

De h. H. VAN WESEMAEL
Directeur

Informatica - Financiën :

De h. R. MORNARD
Directeur

Maatschappelijke zetel :

Wetenschapsstraat 14, 1040 Brussel
Tel. 02/230.03.30.

GEWESTELIJKE DIRECTIES

GROEP ANTWERPEN:

Gewestelijk directeur: De h. J. VANBRUSSEL.
Gewestelijke zetel: Italiëlei 112, 2000 Antwerpen. Tel. 03/232.19.31.

GROEP BRABANT:

Gewestelijk directeur: De h. F. VAN DE WEGHE.
Gewestelijke zetel van Brussel:
Barastraat 105-107, 1070 Brussel. Tel. 02/521.00.07.
Gewestelijke zetel van Leuven:
Diestsestraat 317, 3000 Leuven. Tel. 016/22.50.98.

GROEP BEIDE VLAANDEREN:

Gewestelijk directeur: De h. E. VERVAET.
Gewestelijke zetel van Oostende:
Nieuwpoortsesteenweg 110, 8400 Oostende. Tel. 059/70.22.88.
Gewestelijke zetel van Gent:
Dendermondsesteenweg 185, 9120 Destelbergen. Tel. 091/28.19.51.

GROEP HENEGOUWEN:

Directeur: De h. G. POURVEUR.
Gewestelijke zetel van Bergen:
place Léopold 9A, 7000 Bergen. Tel. 065/33.21.71.
Gewestelijke zetel van Charleroi:
Stelplaats Charleroi, place des Tramways, 6000 Charleroi.
Tel. 071/32.75.11.
Gewestelijke zetel van Doornik:
Stelplaats Doornik, 7500 Doornik. Tel. 069/22.33.12.

GROEP LUIK - NAMEN - LUXEMBURG:

Gewestelijk directeur: De h. L. BOTTON.
Gewestelijke zetel van Luik:
rue Saint-Nicolas 70, 4000 Luik. Tel. 041/52.00.15.
Gewestelijke zetel van Namen:
avenue de Stassart 12, 5000 Namen. Tel. 081/22.47.47.
Gewestelijke zetel van Luxemburg:
Stelplaats Marloie (5406 Waha). Tel. 084/31.10.66.

GROEP LIMBURG:

Gewestelijk directeur: De h. F. PEETERS.
Gewestelijke zetel: Grote Breemstraat 4, 3500 Hasselt. Tel. 011/25.31.46.

bladwijzer

Verslag uitgebracht door de raad van beheer

	<i>Blz.</i>
VOORWOORD	13
BEHEER	17
EXPLOITATIE	
NET	19
Staat van de vergunningen en machtigingen	19
Structuur van het net — Geëxploiteerde lijnen	19
Spoorlijnen	19
Wegdiensten	20
Openbare autobusdiensten	20
Speciale autobusdiensten	23
COMMERCIELE DIENST	24
TARIEVEN	26
EVOLUTIE VAN HET VERKEER EN VAN DE PRODUKTIVITEIT	35
PERSONEEL	
EFFECTIEF	47
BEZOLDIGINGEN	49
SOCIALE LASTEN	49

	Blz.
AANVULLENDE PENSIOENEN, TOELAGEN EN VERGOEDINGEN AAN DE OUD- WERKNEMERS EN GERECHTIGDEN	51
VOORNAAMSTE WIJZIGINGEN VAN DE PERSONEELSLASTEN IN 1983	53
GEMIDDELDE KOSTPRIJS VAN EEN WERKELIJKE DAGPRESTATIE VAN 8 UREN	55
VERBETERING VAN DE LONEN	55
PSYCHOLOGISCHE PROEVEN EN BEROEPSEXAMENS	57
SOCIALE DIENST	57

TECHNISCHE DIENSTEN

VASTE INSTALLATIES	61
Spoorwegnet	61
Gebouwen	62
Elektrische toerusting	64
ROLLEND MATERIEEL	65
AANKOOPDIENST	67

VOORUITZICHTEN VOOR HET JAAR 1984

VASTE INSTALLATIES	68
Spoorwegnet	68
Gebouwen	69
Elektrische toerusting	71
ROLLEND MATERIEEL	71

INFORMATICA	73

ONGEVALLEN - VOORZORGSMATREGELEN EN BEHEER

ARBEIDSONGEVALLEN	75
ONGEVALLEN DERDEN	79
RISICO BRAND	82

FINANCIEN

Blz.

KAPITALEN	83

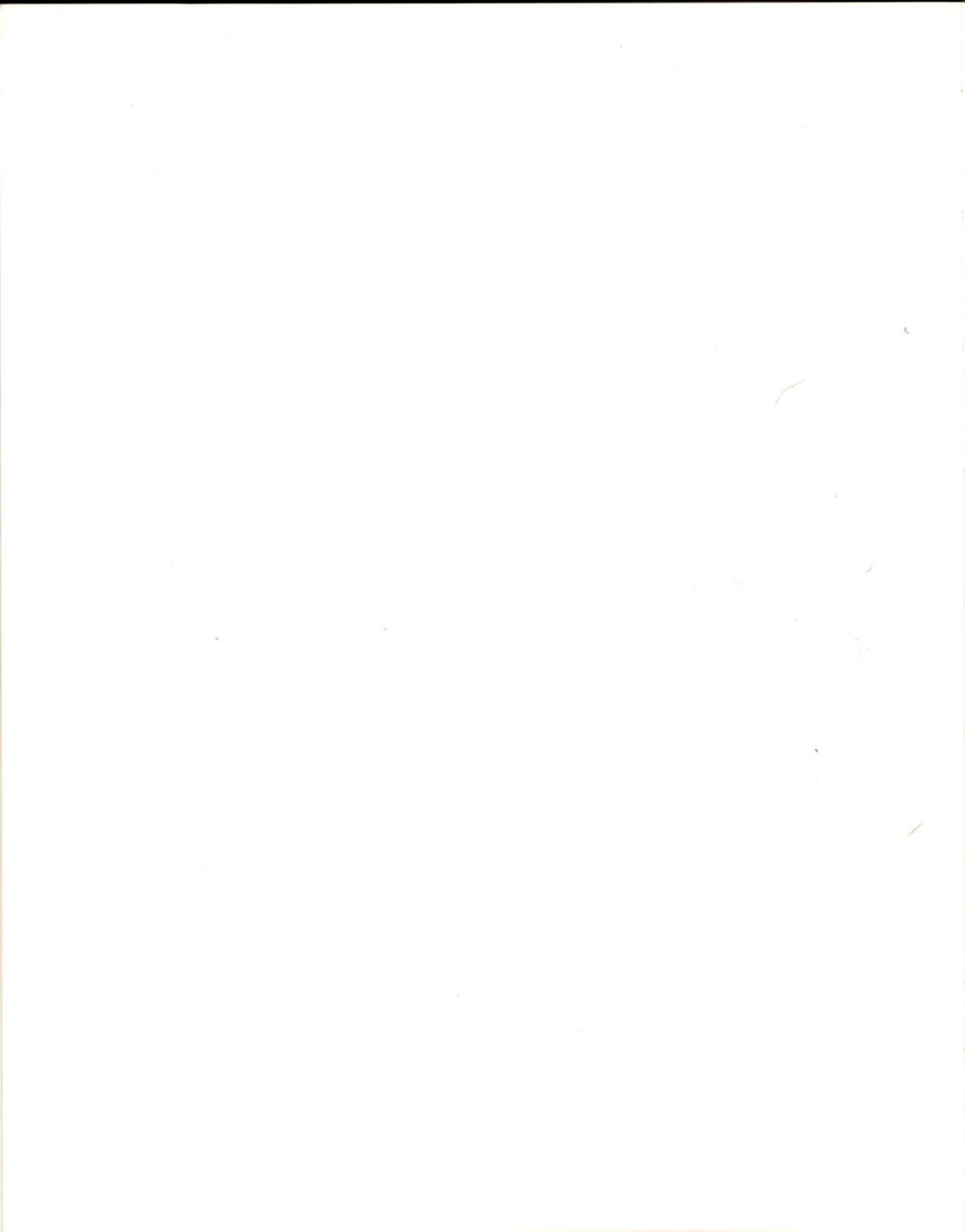
JAARREKENING VAN HET BOEKJAAR 1983

BALANS PER 31 DECEMBER 1983	85
RESULTATENREKENING	89
TOELICHTING	93

RESULTATEN 1983 VAN DE SPOORLIJNEN EN VAN DE AUTOBUSDIENSTEN .....

103

Verslag uitgebracht door het comité van toezicht	107

verslag

uitgebracht door de raad van beheer

De lichte metro van Charleroi: station «Beaux-Arts».

voorwoord

In het verslag over het maatschappelijk dienstjaar 1982 werd gewezen op het somber toekomstperspectief, maar ook op de wil de politiek verder door te zetten met het oog op een herstel van de financiële situatie en een verbetering van de dienst aan de cliënteel.

De N.M.V.B. heeft zich verder ingespannen om het herstelprogramma dat aan alle maatschappijen van openbaar vervoer werd opgelegd uit te voeren.

Met het oog daarop werd, op verzoek van de Heer Minister van Verkeerswezen, Posterijen, Telegrafie en Telefonie, een saneringsplan opgesteld.

Rekening houdend met de schrapping van verschillende aanvankelijk voorziene uitgaven, werd het bedrag van de Staatstussenkost uiteindelijke vastgesteld op 8,526 miljard, zegge een werkelijke vermeerdering met 4,12 % ten opzichte van 1982.

Het dienstjaar 1983 werd gekenmerkt, eensdeels, door stijgingen tussen 5 en 7 % van de prijzen, van de goederen en van de basislonen, sociale lasten inbegrepen en, anderdeels, door een daling met 4,73 % van het aantal vervoerde reizigers.

Om aan deze negatieve factoren het hoofd te bieden, heeft de Maatschappij maatregelen getroffen, met als doel:

- de vermindering van haar effectief, zonder daarom de aan het publiek geboden diensten te verminderen;
- de beperking van haar goederenverbruik;
- de vermindering van haar investeringen.

Daarenboven werd haar op 17.1.1983 een gemiddelde verhoging van de vervoertarieven met 12 % toegestaan.

Rekening houdend met de moeilijkheden waaraan de Maatschappij in 1983 het hoofd heeft moeten bieden, zoals hierboven uiteengezet, en dank zij de toegepaste rationalisatiemaatregelen, verheugt het ons te kunnen mededelen dat de dekkingscoëfficiënt, d.i. de verhouding tussen de opbrengsten en de kosten, die in 1982, 38,22 % bedroeg, in 1983 tot 39,22 % is gestegen.

Aldus kan het dienstjaar 1983 worden afgesloten met een batig saldo van 26 miljoen frank, wat toelaat het tekort van 130 miljoen, dat op het einde van het dienstjaar 1982 geboekt werd, met dit bedrag te verminderen.

De tarieven, die sedert 16 januari 1980 ongewijzigd waren gebleven, werden op 1 april 1982 met 20 %, en op 17 januari 1983 met 12 % verhoogd. In feite zou de samenvoeging van deze beide verhogingen in 1983 een meerontvangst van 15 % moeten hebben opgebracht ten opzichte van 1982. De werkelijke verhoging is echter beperkt tot 9,2 % ten gevolge van de daling van het aantal vervoerde reizigers in de loop van het afgelopen jaar.

Het aantal tewerkgestelde personeelsleden werd drastisch beperkt zonder daarom de dienst aan de cliënteel te verminderen. Per 1 januari 1982 telde ons personeel 7.722 eenheden; het werd geleidelijk tot 6.833 eenheden per 1 januari 1984 herleid. Maar tegelijkertijd steeg het aantal in 1983 afgelegde kilometers ten opzichte van 1982, dank zij het opvoeren van de produktiviteit met 6,4 % per personeelslid. Zulks bewijst op een afdoende manier dat, ondanks de verwezenlijkte besparingen, de geboden diensten voortdurend werden verbeterd.

Een identiek rationalisatiebeleid werd op het gebied van het verbruik gevolgd.

Daar bedraagt de vermindering 8,6 % ten opzichte van 1982, ondanks een gemiddelde prijsverhoging, in 1983, met 1,25 % voor de gasolie en met 6,1 % voor de andere artikelen.

De investeringen werden eveneens verminderd: de vooruitzichten sloegen voor 1983 op 875 miljoen terwijl in werkelijkheid slechts 443 miljoen werd vastgelegd.

Aangezien de investeringen worden gefinancierd door leningen, die door de N.M.V.B. worden aangegaan, zullen de eraan verbonden financiële lasten en afschrijvingen lager liggen dan verwacht.

Deze belangrijke inspanningen in de diverse sectoren van de activiteit van de Nationale Maatschappij, die gedragen worden door al de betrokken diensten, gaan gepaard met evenwaardige inspanningen die opgelegd werden aan de privé-ondernemingen, die onder leiding van de N.M.V.B. en in het kader van de verhuurcontracten van autobusdiensten, ongeveer 40 % van de totale activiteit van de Maatschappij verzekeren.

Benevens de uitvoering van de dagelijkse taken, werd het N.M.V.B.-luik van het Intercity-plan van de N.M.B.S. voorbereid, gezien, vanaf 3 juni 1984, 12 miljoen bijkomende kilometer dienen te worden bediend hetzij in eigen beheer, hetzij via verhuring.

Ter voorbereiding van dit plan, hebben wij de dienstregelingen moeten opstellen om ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe N.M.B.S.-dienstregelingen. Afgezien van de langdurige en veelvuldige werkvergaderingen op ministeriële, regionale, provinciale en gemeentelijke niveaus, moest het nodige effectief worden voorzien, moest de prestatieverdeling worden herberekend en dienden in eerste instantie de nodige administratieve formaliteiten vervuld voor het verkrijgen van de vereiste machtigingen.

Op een kleinere schaal, aangezien ze beperkt is tot centra waarvan het hinterland weinig of niet bediend wordt, ondernemen wij een nieuw experiment, «de buurtbus», teneinde misschien de transportbehoeften van de inwoners van gehuchten naar het algemeen net of naar het aantrekkingscentrum waar zij tewerkgesteld zijn, inkopen doen of samenkomen,

op te lossen. Dit aan de gang zijnde experiment gebeurt bij middel van minibusjes die bestuurd worden door onbezoldigde chauffeurs.

Zelfs als de nuchtere cijfers geen duidelijk beeld geven van de resultaten van de geleverde inspanningen om tegelijkertijd de uitgaven te verminderen en de aan de cliënteel geboden diensten te verbeteren, zal de lezer toch kunnen vaststellen hoe de dalende curve een inversie heeft aangevat.

Een eenvoudige tariefverhoging had zeker niet kunnen leiden tot dergelijk resultaat. Het is inderdaad zo dat, indien een prijsverhoging van het vervoer een stijging van de ontvangsten als gevolg heeft, zij eveneens een vermindering van het reizigersaantal veroorzaakt.

Daarom is het noodzakelijk de tariefverhogingen te beperken én in omvang én in frequentie. Om de nefaste gevolgen van de tariefverhogingen zoveel mogelijk te neutraliseren, dient aan de cliënteel aantrekkelijkere diensten te worden aangeboden zodanig dat haar vraag toeneemt. Gepaard gaande met een compressie van de uitgaven en met de hoop de Staatstussenkomst te zien aanpassen, zal het ons dan mogelijk zijn onze doelstellingen te verwezenlijken.

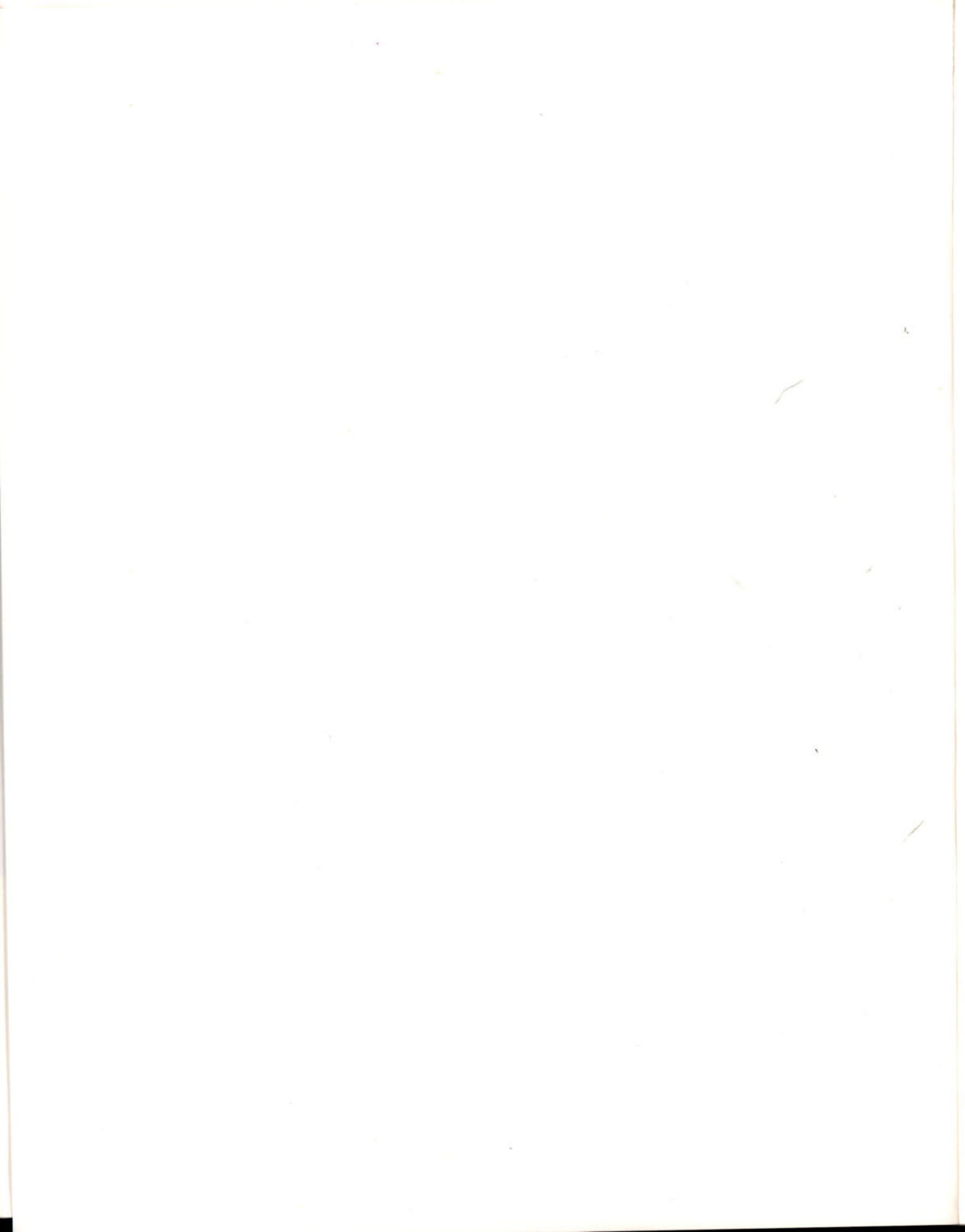
In deze optiek, hebben wij in 1983, een systeem van telling van de vervoerde reizigers ingevoerd, niet alleen vanuit het oogpunt van hun N.M.V.B.-traject, maar ook van de vertrekplaats en eindbestemming, mits inachtneming van de reisonderbrekingen, de amplitudes en de duurtijden, evenals de aanvullende verplaatsingsmogelijkheden.

Wij ontwikkelen eveneens optimalisatiemodellen die het mogelijk maken aan de actuele en potentiële verplaatsingsnoden van de bevolking te beantwoorden.

Wij rekenen op de bij K.B. 230 voorziene mogelijkheid om R.V.A.-stagiairs in te zetten met het oog op de enquêtes noodzakelijk voor de realisatie van die programma's.

*
**

Wij zijn de mening toegedaan dat dit voorwoord de weergave van onze wil is om aan de bevolking de diensten aan te bieden die ze van ons verwacht.

beheer

Tot ons leedwezen dienen wij het overlijden, op 27 augustus 1983, mede te delen van de h. J. Daems, lid van de Raad van Beheer.

Dienvolgens heeft het Comité van toezicht, tijdens zijn zitting van 14 september 1983, bij toepassing van artikel 14, laatste alinea, van de statuten van de N.M.V.B., een van zijn leden, de h. A. Colson, aangeduid om de vrijgekomen plaats van beheerder voorlopig te bekleden tot de algemene vergadering van 29 mei 1984.

Wat het Comité van toezicht betreft, heeft de algemene vergadering der aandeelhouders van 31 mei 1983 de hh. R. Bonzi, M. Rogiest, G. De Cuyper, J. Plumart, G. Mariën, C. Durieux, G. Gérard, A. Colson en J.-M. André, uittredende commissarissen, in diezelfde hoedanigheid herkozen.

De buurtbus van Bree, Peer en Kinrooi: een primeur voor België.

exploitatie

NET

STAAT VAN DE VERGUNNINGEN EN MACHTIGINGEN

Spoorlijnen

Tijdens het dienstjaar 1983 werden geen nieuwe vergunningen voor het aanleggen van spoorlijnen verleend en ook geen vergunningen ingetrokken.

Autobusdiensten

De openbare autobusdiensten waarvoor aan de Nationale Maatschappij machtiging werd verleend, hadden, op 31 december 1983, een totale lengte van 27.863 km, waarvan 26.644 km dagelijkse diensten en 1.219 km seizoensdiensten.

Een definitieve machtiging, krachtens de wet van 29.08.1931, werd toegekend voor 307 autobusdiensten, met een gezamenlijke lengte van 13.480 km.

De andere openbare autobusdiensten, waarvan de grote meerderheid diensten zijn overgenomen van de N.M.B.S., bevinden zich nog onder het regime van een voorlopige of tijdelijke machtiging.

STRUCTUUR VAN HET NET - GEEXPLOITEERDE LIJNEN

Spoorlijnen

- A) Op 31 december 1983 bedroeg de totale lengte van de spoorlijnen die rechtstreeks door de Nationale Maatschappij geëxploiteerd werden 185 km 572.

Al die lijnen, met een spoorwijdte van 1 m, hebben elektrische tractie en zijn uitsluitend bestemd voor het reizigersvervoer.

Hierna de verdeling per exploitatiegroep :

West-Vlaanderen : 67 km 823

Knokke, Station - Oostende, Station (lijn nr. 1);
Oostende, Station - De Panne, Terminus (lijn nr. 2).

Henegouwen : 117 km 749

Maurage, Place - Bracquenies - La Louvière - Anderlues, Jonction (lijn nr. 30);
Charleroi, Eden - Jumet - Roux - Souvret - Trazegnies, Ecoles (lijn nr. 41);
Charleroi, Sud (metro) - Gosselies - Souvret - Fontaine-l'Evêque, rue de Leernes (lijnen nrs. 57, 62 en 63);
Charleroi, Eden - Marchienne - Trazegnies - La Louvière - Maurage, Place (lijn nr. 80);
Charleroi, Eden - Marchienne - Fontaine-l'Evêque, Anderlues, Jonction (lijn nr. 89);
Charleroi, Eden - Anderlues - Binche - La Louvière, Gazomètre (lijn nr. 90);
Charleroi, Eden - Anderlues - Thuin, Ville Basse (lijn nr. 91).

- B) Gedurende het jaar 1983 werd door de « Société Anonyme du chemin de fer vicinal des Grottes de Han » een lijn met spoorauto's geëxploiteerd tussen Han-sur-Lesse, Dorp en de ingang van de Grotten. Deze lijn is uitsluitend opengesteld voor reizigersvervoer tijdens het toeristisch seizoen en de lengte ervan bedraagt 5 km 400.
- C) In vergelijking met het vorige dienstjaar verminderde de lengte van het spoorlijnnennet met 5 km 636, ten gevolge van :
- 1) de afschaffing van de lijnen nrs. 65 en 66: Charleroi, Sud - Jumet - Dampremy - Charleroi, Sud (8 km 446);
  - 2) de exploitatie van de metrolijnvakken te Charleroi :
    - Beaux-Arts - Place Albert Ier (lijn nr. 41 : 1 km 650)
    - Place Albert Ier - Pont de la Tréfilerie (lijn nr. 80 : 1 km 160).

Wegdiensten

1. Openbare autobusdiensten

Op 31 december 1983 werden 17.851 km openbare autobusdiensten rechtstreeks door de N.M.V.B. geëxploiteerd.

De verpachte openbare autobusdiensten omvatten op dezelfde datum 10.012 km.

Op de volgende bladzijde komt een tabel voor waarin, per provincie, het aantal en de kilometerlengte van de op het einde van het dienstjaar 1983 geëxploiteerde openbare autobusdiensten omstandig zijn aangegeven.

PROVINCIE	Exploitatiewijze der diensten waarvoor machtiging werd verleend of die te regulariseren zijn krachtens de wet van 29.8.1931						Exploitatiewijze der diensten waarvoor machtiging werd verleend of die te regulariseren zijn krachtens de besluitwet van 30.12.1946						Totalen van de exploitatiewijzen				ALGEMEEN TOTAAL	
	In eigen beheer		Door verhuurders		Totaal		In eigen beheer		Door verhuurders		Totaal		In eigen beheer		Door verhuurders			
	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km	Aan- tal	Lengte in km
Aantal en lengte van de op 31 december 1983 in bedrijf zijnde autobusdiensten (zonder seizoendiensten)																		
Antwerpen	21	1.738	3	126	24	1.864	1	138	10	530	11	668	22	1.876	13	656	35	2.532
Oost-Vlaanderen	19	819	2	118	21	937	4	178	32	1.189	36	1.367	23	997	34	1.307	57	2.304
West-Vlaanderen	35	1.318	8	227	43	1.545	—	—	21	746	21	746	35	1.318	29	973	64	2.291
Henegouwen	79	2.452	1	13	80	2.465	1	45	16	661	17	706	80	2.497	17	674	97	3.171
Namen	35	1.164	7	299	42	1.463	11	847	12	494	23	1.341	46	2.011	19	793	65	2.804
Luxemburg	31	1.761	9	430	40	2.191	1	197	14	914	15	1.111	32	1.958	23	1.344	55	3.302
Luik	25	1.300	7	274	32	1.574	3	223	20	1.346	23	1.569	28	1.523	27	1.620	55	3.143
Limburg	22	1.748	3	100	25	1.848	6	409	10	829	16	1.238	28	2.157	13	929	41	3.086
Brabant	47	2.433	9	294	56	2.727	3	222	24	1.062	27	1.284	50	2.655	33	1.356	83	4.011
Totalen	314	14.733	49	1.881	363	16.614	30	2.259	159	7.771	189	10.030	344	16.992	208	9.652	552	26.644
Aantal en lengte van de in 1983 in bedrijf zijnde seizoendiensten																		
West-Vlaanderen	3	70	—	—	3	70	—	—	1	87	1	87	3	70	1	87	4	157
Henegouwen	—	—	—	—	—	—	—	—	2	255	2	255	—	—	2	255	2	255
Luxemburg	2	61	—	—	2	61	8	728	—	—	8	728	10	789	—	—	10	789
Luik	—	—	1	6	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	1	6
Brabant	—	—	1	12	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12	1	12
Totalen	5	131	2	18	7	149	8	728	3	342	11	1.070	13	859	5	360	18	1.219

De 26.644 km openbare autobusdiensten van de N.M.V.B. zijn verdeeld in diensten die het spoorverkeer hebben vervangen (regime wet van 29 augustus 1931) en in toevoegingsdiensten (regime besluitwet van 30 december 1946). Die verdeling wordt in onderstaande tabel gedetailleerd :

	Vervangings- diensten	Toevoegings- diensten	Totalen
Rechtstreekse exploitatie	14.733 km	2.259 km	16.992 km
Verpachting	1.881 km	7.771 km	9.652 km
Totaal	16.614 km	10.030 km	26.644 km

Lijst der openbare autobusdiensten en belangrijke uitbreidingen in bedrijf gesteld in 1983

Lijn of uitbreiding	Lengte	Datum van inbedrijfstelling
Grondgebied van Zwijnaarde en Zevergem	9 km 374	01.01.1983
Grondgebied van Tamines en Wanfercée-Baulet	4 km 280	16.02.1983
Kapelle o/d Bos - Ramsdonk	6 km 480	02.05.1983
Genk - Eisden	20 km 305	29.05.1983
Grondgebied van Lanaken	5 km 360	12.07.1983
Bediening van de streek van Aat	12 km 007	01.09.1983
Grondgebied van Sint-Kwintens-Lennik	4 km 460	01.10.1983
Buurtbus te Peer, Bree en Kinrooi	59 km 505	15.12.1983

2. Speciale autobusdiensten

Het aantal en de kilometerlengte, op 31 december 1983, van de speciale autobusdiensten, d.w.z. van de autobusdiensten ingericht ten behoeve van welbepaalde categorieën reizigers, worden in de volgende tabel gedetailleerd :

PROVINCIE	EXPLOITATIEWIJZE				TOTAAL	
	Exploitatie in eigen beheer		Exploitatie door verhuurders			
	Aantal	Lengte in km	Aantal	Lengte in km	Aantal	Lengte in km
Antwerpen	139	1.948	689	22.105	828	24.053
Oost-Vlaanderen	82	681	794	17.230	876	17.911
West-Vlaanderen	204	1.872	601	14.108	805	15.980
Henegouwen	155	1.728	451	8.996	606	10.724
Namen	100	1.244	162	4.366	262	5.610
Luxemburg	65	1.304	140	5.237	205	6.541
Luik	90	930	221	5.672	311	6.602
(*)	—	—	16	1.029	16	1.029
Limburg	69	1.172	812	21.660	881	22.832
Brabant	165	2.794	816	21.435	981	24.229
Totaal	1.069	13.673	4.702	121.838	5.771	135.511

(*) Speciale autobusdiensten in de provincie Luik, beheerd door onze gewestelijke directie Limburg.

De evolutie, tijdens de jongste tien jaren, van de speciale autobusdiensten, ingericht ten behoeve van de scholieren, wordt hierna in tabelvorm weergegeven.

Schooljaren	Dagelijkse afhaaldiensten		Diensten naar de zweminrichtingen	
	Aantal	Lengte van de reiswegen (km)	Aantal	Lengte van de reiswegen (km)
1974-1975	1.244	25.096	804	7.209
1975-1976	1.424	27.462	904	8.135
1976-1977	1.442	28.123	1.079	9.560
1977-1978	2.053(*)	46.362(*)	1.952(*)	21.778(*)
1978-1979	2.242	51.154	2.224	24.399
1979-1980	2.300	53.532	2.248	24.498
1980-1981	2.414	57.686	2.185	24.053
1981-1982	2.414	58.369	2.179	23.509
1982-1983	2.389	57.767	2.063	22.122
1983-1984	2.360	57.392	2.065	21.926

(*) Deze stijging is hoofdzakelijk te danken aan de overname van bijzondere autobusdiensten van de N.M.B.S. op 1.7.1977.

ACTIVITEITEN VAN DE COMMERCIELE DIENST

1. Tijdens het voorbije dienstjaar was onze Maatschappij vertegenwoordigd op de hierna vermelde tentoonstellingen :

- « Antwerps Openbaar Vervoer », te Deurne (18 - 20 maart);
- « Lente-expo », te Brussel (19 - 27 maart);
- « Vakantie in eigen land », te Oostende (2 - 10 april);
- « Gentse Feesten », te Gent (16 - 25 juli);
- « Het Openbaar Vervoer », te De Haan (5 - 7 augustus);
- « De Buurtspoorwegen in Namen en omgeving », te Namen (10 - 19 september);
- « Rail International », te Turnhout (30 september - 9 oktober);
- « 34^e Internationaal Spoorwegsalon », te Brussel (29 oktober - 13 november);
- « Wereldjaar der Communicatie », te Brussel (22 november - 5 december).

Onze Maatschappij verleende eveneens haar medewerking, door de uitlening van materieel, aan :

- « De Expo-Spoor », te Cuesmes (7 en 8 mei);
- « De Filomeenstoet », te Grimbergen (14 en 15 mei); hiervoor werd een stoomlocomotief uit het Museum van Schepdaal uitgeleend.

2. Persconferenties werden georganiseerd ter gelegenheid van de volgende manifestaties:

- Ministeriële inhuldiging van het geleed motorrijtuig, te Oostende (31 maart);
- Ministeriële inhuldiging van 9 nieuwe stations van de lichte metro te Charleroi (24 mei);
- Indienstelling van de snelbusverbinding tussen Genk, Maasmechelen en Eisden (25 mei);
- Voorstelling van de feesttram, ingezet gedurende de maanden juli en augustus aan de Kust (29 juni);
- Voorstelling van de herstructurering van het stadsnet te Leuven (26 oktober);
- Ministeriële voorstelling, te Peer, van de indienstelling van de Buurtbus in 3 Limburgse gemeenten: Peer, Kinrooi en Bree (15 december).

Naar aanleiding van de voorstelling van het reorganisatieplan van de N.M.B.S. en de invloed ervan op de N.M.V.B., werden, zowel op nationaal als op regionaal vlak, verschillende persconferenties gehouden tussen 10 februari en 8 maart.

3. De twee info-bussen volbrachten hun informatieopdracht doorheen het hele land en dit op de volgende plaatsen:

- Aarschot (12 mei);
- Eupen (16 en 19 mei);
- Eisden (25 mei);
- Genval (4 en 5 juni);
- Kuststreek (3 juli tot 31 augustus);
- R.T.T.-station te Lessive (14 en 15 augustus);
- Beneden-Sambergebied (16 tot 26 augustus);
- Streek van Wezet (27 augustus tot 2 september);
- Brussel: dag van de Luchtmacht (3 september);
- Tubeke (10 november).

4. Ter bevordering van het Openbaar Vervoer, werd op zondag 2 oktober een « Trein-Tram-Busdag » georganiseerd. Op deze dag konden de reizigers met één enkel biljet gebruik maken van alle openbaar vervoer (N.M.B.S., N.M.V.B. en M.I.V.'s). Dit initiatief, onder de auspiciën van de Minister van Verkeerswezen, werd enthousiast onthaald door het publiek.

5. In de werkplaats te Merksem werd het 10-jarig bestaan van de vriendenkring Sint-Elooi gevierd. Voor die gelegenheid heeft het personeel er op 11 en 12 november « open deurdagen » georganiseerd. Alle beschikbaar materieel en foto's werden tentoongesteld.

6. Met aanplakbrieven werd in de scholen en op de rijtuigen een campagne gevoerd die tot doel had de aanvragen der schoolabonnementen vóór 15 augustus in te dienen, om op die manier de tijd, nodig voor het vervaardigen van deze abonnementen, beter te spreiden. De N.M.V.B. heeft ter ondersteuning van deze actie 50 gratis abonnementen over de verschillende provincies verdeeld. De winnaars werden door lottrekking aangeduid.

7. Er werd een actie gevoerd tegen de fraude. Om de reizigers te wijzen op de nare gevolgen die kunnen voortvloeien uit het bedrieglijk gebruik van een verminderings-titel of uit het «zwartrijden» (reiziger zonder vervoerstitel) werden op alle rijtuigen passende aanplakbrieven aangebracht.
8. Voor een Zweedse vervoersdelegatie, op bezoek in België van 5 tot 8 oktober, hebben wij een programma van informatievergaderingen en technische bezoeken uitgewerkt.
9. Verschillende folders werden uitgereikt aan het publiek om de nieuwe bedieningen, of de uitbreidingen van bestaande lijnen, aan het publiek voor te stellen.

TARIEVEN: REIZIGERS EN REISGOED

Bij ministerieel besluit van 14 januari 1983 werden de tarieven vanaf 17 januari 1983 als volgt gewijzigd:

I. Gewone reizigers

A. Prijstabel nr. IA: lijnen met sectieindeling

- 1) De minimumprijs van 1 tot en met 4 secties werd voor de gewone reizigers van 20 F op 23 F gebracht.
- 2) Voor de militaire oorlogsinvaliden werd de minimumprijs van 1 tot en met 4 secties van 10 F op 12 F gebracht op de tramlijnen en autobusdiensten die op 30.6.1976 het buurtspoorwegstelsel hadden, terwijl, op de andere autobusdiensten, de minimumprijs van 20 F tot 23 F werd verhoogd.
- 3) De basisprijzen per sectie werden als volgt vastgesteld:
  - van 5 tot en met 40 secties: prijs van 4 secties + 2,70996 F/km;
  - meer dan 40 secties: prijs van 40 secties + 2,50001 F/km.
- 4) Voor de openbare toeristische diensten: Herseaux - De Panne, Bergen - Koksijde en Péronnes - Doornik - De Panne, werd de basisprijs verhoogd van 2,27274 F/km tot 2,50001 F/km voor de berekening van de prijzen der rechtstreekse en heen- en terugbiljetten, evenals van de kaarten van 10 enkele ritten.

B. Prijstabel nr. IB: lijnen met zoneindeling

- 1) De prijzen van de biljetten werden op dezelfde wijze verhoogd als deze van prijsstabel nr. IA. Voor de militaire oorlogsinvaliden wordt de minimumprijs van 12 F geheven voor een rit over 2 zones of over 1 zone, zelfs verlengd met maximum 4 secties buiten het zonegebied.

- 2) De prijzen van de nationale kaarten met 16 strippen werden als volgt gewijzigd :
- gewone kaarten : 138 F in plaats van 115 F - minimum 2 strippen met 8,625 F per bijkomende zone ;
  - kaarten met reductie : 92 F in plaats van 80 F - minimum 3 strippen met 5,75 F per bijkomende zone.

De prijzen van de bijpasbiljetten voor het gedeelte van de reis, waarop de vervoerprijs nog berekend wordt volgens het aantal doorlopen secties, bleven ongewijzigd.

II. Geabonneerde reizigers

A. Gewone abonnementen «Stadsnet N.M.V.B.» (Prijstabellen nrs. III-2 tot en met XI-2)

De prijzen van deze abonnementen die geldig zijn op de volledige uitgestrektheid van het N.M.V.B.-stadsnet te Mechelen, Turnhout, Aalst, Sint-Niklaas, Oostende, Menen, Brugge, Moeskroen, Kortrijk, Roeselare, Bergen, Doornik, La Louvière, Namen, Leuven, Tienen, Hasselt of Genk werden :

- van 530 F op 590 F gebracht voor de duur van 1 kalendermaand ;
- van 5.300 F op 5.900 F gebracht voor de duur van 12 kalendermaanden.

B. Schoolabonnementen «Stadsnet N.M.V.B.» Prijstabellen nrs. III-1 tot en met XI-2)

De nieuwe prijzen werden als volgt vastgesteld :

Stadsnet	schooljaar 12 maanden	schooljaar 10 maanden	1ste school- trimester	2de school- trimester	3de school- trimester
Antwerpen, Brussel of Luik	4.200 F	3.815 F	1.670 F	1.335 F	1.000 F
Charleroi, Gent of stadsdiensten N.M.V.B. .	3.850 F	3.500 F	1.530 F	1.225 F	920 F

C. Algemene stadsabonnementen

- 1) De prijzen van deze abonnementen, die geldig zijn op de stadsnetten van de Intercommunale Vervoermaatschappijen en van de N.M.B.S., evenals op het stadsnet van de N.M.V.B. te Antwerpen, Brussel, Charleroi en Gent en op het stads- en voorstedennet van de N.M.V.B. te Luik, werden gewijzigd en als volgt vastgesteld :

Stadsnet	1 kalendermaand		12 kalendermaanden	
	gewoon abonnement	Junior + Senior abonnement	gewoon abonnement	Junior + Senior abonnement
Brussel (MTB)	760 F	620 F	7.600 F	6.200 F
Antwerpen (AAA) en Luik (AUL)	690 F	585 F	6.900 F	5.850 F
Charleroi (AUC)	700 F	600 F	7.000 F	6.000 F
Gent (AAG)	635 F	540 F	6.350 F	5.400 F

- 2) De Intercommunale Vervoermaatschappijen te Charleroi en Luik leveren eveneens stadsabonnementen af die geldig zijn op gans hun net, evenals binnen het stadsnet van de N.M.V.B. te Charleroi en binnen het stads- en voorstedennet van de N.M.V.B. te Luik.

De nieuwe prijzen werden als volgt vastgesteld :

Soort abonnement	Charleroi	Luik
gewoon abonnement voor 1 kalendermaand	900 F	860 F
gewoon abonnement voor 12 kalendermaanden	9.000 F	8.600 F
Junior + Seniorabonnement voor 1 kalendermaand	775 F	730 F
Junior + Seniorabonnement voor 12 kalendermaanden	7.750 F	7.300 F

D. Andere abonnementen

Onder de letters a) - b) - c) en d) hierna worden enkel de wijzigingen aan de minimumprijzen medegedeeld. Voor de afstanden van meer dan 4 secties voor de sociale week- en maandabonnementen, alsmede voor de afstanden van meer dan 5 secties voor de gewone en schoolabonnementen, worden de prijzen berekend met inachtneming van deze van het reizigersbiljet voor de gevraagde afstand, van het aantal vermoedelijke ritten per week of maand en van de toegekende vermindervingsvoet.

a) *Gewone abonnementen (1-3-12 maanden) voor een bepaalde reisweg*
(Prijstabel nr. II-1)

De minimumprijzen van deze abonnementen werden als volgt vastgesteld :

Geldigheidsduur van het abonnement	4 secties	5 secties
abonnement voor 1 kalendermaand	590 F	710 F
abonnement voor 3 kalendermaanden	1.630 F	1.960 F
abonnement voor 12 kalendermaanden	5.900 F	7.100 F

b) *Algemene abonnementen voor 1 - 3 of 12 maanden* (Prijstabel nr. II-2)

De prijzen van deze abonnementskaarten die geldig zijn op alle tramlijnen en autobusdiensten van de N.M.V.B. werden als volgt vastgesteld :

abonnement voor 1 kalendermaand: 4.270 F
 abonnement voor 3 kalendermaanden: 11.750 F
 abonnement voor 12 kalendermaanden: 42.700 F.

c) *Schoolabonnementen voor een bepaalde reisweg* (Prijstabellen nrs. II-3 en II-4)

1) De nieuwe prijzen van deze abonnementen werden als volgt vastgesteld :

Afstanden	Gans het schooljaar	1ste school-trimester	2de school-trimester	3de school-trimester
voor 1 tot en met 3 secties	3.100 F	1.350 F	1.090 F	820 F
voor 4 secties	3.540 F	1.550 F	1.240 F	930 F
voor 5 secties	4.010 F	1.750 F	1.400 F	1.050 F

2) Voor de schoolabonnementen, die afgeleverd worden op de lijn Antwerpen, Rooseveltplaats - Merksem, Laaglandlaan (66/28), werden de prijzen als volgt vastgesteld :

Duur van het abonnement	Minder dan 18 jaar (lijn 66/28)	18 jaar en ouder (stadsnet MIVA)
abonnement voor een schooltrimester	1.300 F	1.600 F
abonnement voor 10 maanden	3.500 F	—
abonnement voor 12 maanden	—	4.200 F

d) *Sociale abonnementen voor werklieden en bedienden*
(Prijstabellen nrs. II-5 en II-6)

- 1) De nieuwe prijzen van de weekabonnementen werden toegepast vanaf maandag 17 januari 1983. De minimumprijs ervan werd van 105 F voor 4 secties op 115 F gebracht.
- 2) De minimumprijs van de sociale abonnementen werd vanaf 1.2.1983 van 440 F voor 4 secties op 480 F gebracht.
- 3) De brutoweddegrens voor het bekomen van een sociaal maand- of weekabonnement voor de bedienden bleef op 535.000 F per jaar behouden.

III. Bijzondere prijstabellen nrs. III-1 tot en met XI

Aard van de vervoerbewijzen waarvan de prijs gewijzigd werd	Prijs tot 16.1.1983	Prijs van 17.1.1983 af
1) N.M.V.B.-stadsnetten		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit of aansluiting	20 F	23 F
b) militaire oorlogsinvaliden - rechtstreekse rit of aansluiting	10 F	12 F
c) kaart voor rechtstreekse ritten of voor ritten in aansluiting te Aalst en te Sint-Niklaas	90 F 8 ritten	100 F 8 ritten
2) Antwerpen en Luik		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit	23 F	25 F
b) gewone reizigers - aansluiting	27 F	Antwerpen: 30 F Luik: 31 F
c) militaire oorlogsinvaliden - rechtstreekse rit of aansluiting	10 F	12 F
d) kaart voor 8 rechtstreekse ritten binnen het stadsnet	102 F	113 F
e) kaart voor 7 rechtstreekse ritten binnen het stads- en voorstedennet	115 F	132 F
3) Brussel		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit of aansluiting	28 F	30 F
b) militaire oorlogsinvaliden - rechtstreekse rit of aansluiting	10 F	12 F
c) aansluitingsbiljet N.M.V.B.-M.I.V.B. of omgekeerd	28 F	30 F
d) kaart voor rechtstreekse ritten of overstapritten op het net van de N.M.V.B. of in overstap naar het net van de M.I.V.B.: - binnen het stadsnet	155 F 10 ritten	170 F 10 ritten
- binnen het stads- en voorstedennet	100 F 5 ritten	110 F 5 ritten
e) toeristische ééndagskaart, geldig voor 24 uur	100 F	110 F
4) Charleroi (zones 1 tot 14 + 24)		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit of aansluiting op N.M.V.B.- of S.T.I.C.-net: over 1 of 2 zones	23 F	25 F
over 3 zones of meer	32 F	35 F
b) kaart voor rechtstreekse ritten of ritten in aansluiting op het N.M.V.B.- of S.T.I.C.-net: over 1 of 2 zones: 1 strip over 3 zones of meer: 2 strippen verkocht buiten het rijtuig	92 F 7 strippen	102 F 7 strippen
verkocht in het rijtuig	120 F 7 strippen	130 F 7 strippen
c) nationale strippenkaarten - rechtstreekse ritten of ritten in aansluiting op het N.M.V.B.-net: - gewone kaart: over 1 of 2 zones: 2 strippen over 3 zones of meer: 4 strippen verkocht buiten het rijtuig	115 F 16 strippen	138 F 16 strippen
- kaart met reductie: over 1 of 2 zones: 3 strippen over 3 zones of meer: 4 strippen verkocht buiten het rijtuig	80 F 16 strippen	92 F 16 strippen

Aard van de vervoerbewijzen waarvan de prijs gewijzigd werd	Prijs tot 16.1.1983	Prijs van 17.1.1983 af
5) Gent (zones 1 - 2 - 3 - 4)		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit of aansluiting op N.M.V.B.- of M.I.V.G.-net	22 F	24 F
b) kaart voor 8 rechtstreekse ritten of ritten in aansluiting op het N.M.V.B.- of M.I.V.G.-net: verkocht buiten het rijtuig	100 F	110 F
verkocht in het rijtuig	125 F	140 F
c) nationale strippenkaart - rechtstreekse ritten of ritten in aansluiting op het N.M.V.B.-net: - gewone kaart: 2 strippen	115 F	138 F
- kaart met reductie: 3 strippen	16 strippen 80 F	16 strippen 92 F
	16 strippen	16 strippen
6) Verviers		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit	21 F	23 F
b) gewone reizigers - aansluiting N.M.V.B.	22 F	24 F
c) militaire oorlogsinvaliden - rechtstreekse rit of aansluiting	10 F	12 F
d) kaart voor rechtstreekse ritten binnen het stadsnet	90 F	100 F
	8 ritten	8 ritten
7) Oostende en Aarlen (stadstariefzone)		
a) gewone reizigers - rechtstreekse rit of aansluiting	20 F	23 F
b) militaire oorlogsinvaliden - rechtstreekse rit of aansluiting	10 F	12 F
c) kaart voor rechtstreekse ritten (vroegere stadszone)	90 F	100 F
	8 ritten	8 ritten
d) nationale strippenkaart - rechtstreekse ritten of ritten in aansluiting op het N.M.V.B.-net: - gewone kaart: 2 strippen	115 F	138 F
- kaart met reductie: 3 strippen	16 strippen 80 F	16 strippen 92 F
	16 strippen	16 strippen
8) Han-sur-Lesse - Grotten van Han		
eenvormige prijzen:		
gewone reizigers, zonder vermindering	36 F	40 F
gewone reizigers, 50 % en 75 % vermindering	20 F	23 F
kinderen 6 tot 13 jaar, in het buitenland verblijvend	12 F	14 F

IV. Vervoer van kinderen die zich in groep naar schoolkoloniën of speelpleinen begeven (Prijstabel nr. XII)

De nieuwe prijzen die geheven worden per kind of begeleider werden als volgt vastgesteld:

- 9 F voor een rit van 1 tot en met 20 secties;
- 13 F voor een rit van 21 secties en meer.

V. Vaste heffingen en bijkomende bedragen (Prijstabel nr. XVI)

De nieuwe prijzen der heffingen en bijkomende bedragen werden als volgt vastgesteld:

a) reizigers niet voorzien van een geldig vervoerdocument:

- 1) bijkomend bedrag onmiddellijk door de controleur in het voertuig geïnd: 700 F;
- 2) bijkomend bedrag later langs administratieve weg geïnd: 1.400 F;
- 3) bijkomend bedrag geïnd in geval van vervalsing van een vervoerdocument of bij onrechtmatig gebruik van vervoerbewijs met vermindering: 7.000 F.

b) inrichten van bijzondere treinen:

- minimumprijs per kilometer of sectie: 230 F;
- bedrag te innen op het ogenblik van de aanvraag: 3.300 F;
- bijkomend bedrag per uur wachttijd na het eerste uur en per personeelslid: 600 F.

VI. Prijzen voor het vervoer van colli en reisgoed (Prijstabel nr. XV)

Volgende nieuwe prijzen werden vastgesteld:

- colli van 5 kg en minder: 25 F;
- colli van meer dan 5 kg tot en met 30 kg: 50 F.

**

— Abonnementen in gemengde dienst N.M.B.S. - N.M.V.B.

Sedert 1 mei 1983 worden de gewone, school- en sociale maandabonnementen, en sedert maandag 2 mei 1983, de sociale weekabonnementen in gemengde dienst N.M.B.S.-N.M.V.B., getarifeerd volgens de nieuwe N.M.B.S.-barema's.

— Sedert zaterdag 18 juni 1983 worden op de openbare autobusdienst nr. 462: Bergen - Koksijde «Weekend»-biljetten afgeleverd aan volgende voorwaarden:

- a) de heenreis heeft plaats op zaterdagmorgen voor de reis van Bergen naar Koksijde, eventueel op vrijdagmorgen, wanneer die dag een wettelijke feestdag is;
- b) de terugreis heeft plaats op zondagavond voor de reis van Koksijde naar Bergen, eventueel op maandagavond, indien deze dag een wettelijke feestdag is;
- c) de prijs is het dubbel van de prijs voor een enkele rit, die toegestaan wordt aan reizigers die een vermindering van 50 % genieten.

— Het zonetarief op de openbare autobusdiensten Vroenhoven (Marres) - Maastricht (Station) en Lanaken (Tournebride) - Maastricht (Station) werd gewijzigd op 1 april 1983. Deze wijziging is eveneens van kracht op de lijnen Hasselt - Bilzen - Lanaken/Maastricht, Genk - Lanaken - Maastricht en Tongeren - Wezet/Maastricht, voor de reizigers die zich uitsluitend verplaatsen op Nederlands grondgebied.

— Bij ministerieel besluit van 2 juni 1983, werd de tekst van punt 4c van artikel 46 van de Verzameling van de Algemene Bepalingen voor het vervoer van reizigers en reisgoed (Bundel A) als volgt gewijzigd:

voor de schoolabonnementen waarvan de leergangen slechts beginnen op 1 oktober en eindigen op 30 juni daarop, worden slechts abonnementen per schooltrimester afgeleverd. Voor een schoolabonnement voor het eerste schooltrimester, geldig van 1.10 tot en met 31.12, wordt de prijs toegepast van een schoolabonnement geldig voor het tweede schooltrimester.

- Bij koninklijk besluit van 15 juni 1983, tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 september 1976, houdende reglement op de politie van personenvervoer per tram, pre-metro, metro, autobus en autocar, worden honden die niet op de schoot kunnen gehouden worden toegelaten in de voertuigen op voorwaarde dat:
  - er geen overbezetting is;
  - de hond aan de leiband gehouden wordt;
  - de hond een muilband draagt indien hij een gevaar voor de reizigers oplevert.

Sedert 1 augustus 1983 worden de grote honden die vergezeld zijn van reizigers vervoerd met 50 % vermindering op de volle prijs van de biljetten. De meerrittenkaart, de stadsstrippenkaart of de nationale strippenkaart met reductie, mag gebruikt worden voor het vervoer van een grote hond. Dit vervoer kan eveneens geschieden met een gewoon abonnement van de N.M.V.B. of met een MTB-abonnement.

— Buurtbus

Sedert 19 december 1983 worden 3 buurtbuslijnen geëxploiteerd :

Maaseik, Majoor Aertsplaats - Molenbeersel, Grens ;

Bree, 't Hasselt - Wijshagen, Kerk ;

Peer, Erperheide - Grote Brogel, Kaulillerweg.

De prijstabel, goedgekeurd door het Ministerie van Verkeerswezen op 7 december 1983, is als volgt vastgesteld :

I. Gewone reizigers

- a) op de lijnen Bree - Wijshagen en Peer - Grote Brogel : eenheidsprijs van 30 F voor een rechtstreekse rit of een heen- en terugrit op dezelfde dag ;
- b) op de lijn Maaseik - Molenbeersel, verdeeld in 4 lijnvakken : eenheidsprijzen voor een rechtstreekse rit of voor een heen- en terugrit over 1 of 2 lijnvakken op dezelfde dag : 30 F ; over 3 of 4 lijnvakken : 40 F.

II. Geabonneerde reizigers

- a) Reizigers die enkel de buurtbus gebruiken :
  - eenheidsprijs van 400 F voor een maandabonnement op de lijnen Bree - Wijshagen, Peer - Grote Brogel en voor een reisweg over 1 of 2 lijnvakken op de lijn Maaseik - Molenbeersel ;
  - eenheidsprijs van 500 F voor een maandabonnement voor een reisweg over 3 of 4 lijnvakken op de lijn Maaseik - Molenbeersel.
- b) Reizigers die doorreizen met een N.M.V.B.-lijn :

Deze reizigers betalen, boven de afstand op de N.M.V.B.-lijn, in doorlopende tarificatie, het aantal secties/km afgelegd op de buurtbuslijn.

III. Prijzen voor het vervoer van niet-begeleide colli en honden

- a) De eenheidsprijs voor het vervoer van een colli van 5 kg en minder is vastgesteld op 30 F ;
- b) De kleine honden die de reizigers vergezellen worden kosteloos vervoerd. Grote honden worden vervoerd tegen de eenheidsprijs van 30 F of 40 F, zoals voorzien voor de gewone reizigers.

EVOLUTIE VAN HET VERKEER EN VAN DE PRODUCTIVITEIT

In de twee hierna volgende tabellen wordt het reizigersvervoer respectievelijk geventileerd per tractiestelsel en volgens de aard van de vervoerbewijzen.

Aantal vervoerde reizigers per tractiestelsel

In duizendtallen

Jaren	Elektrische diensten		Spoorauto- diensten		Autobusdiensten				Al de diensten te zamen
					Eigen beheer		Derden		
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
1979	14.364	4,6	277	0,1	202.464	65,3	93.128	30,0	310.233
1980	14.125	4,6	262	0,1	199.966	65,3	91.661	30,0	306.014
1981	14.707	4,8	279	0,1	196.729	64,5	93.296	30,6	305.011
1982	13.390	4,6	300	0,1	188.137	65,0	87.828	30,3	289.655
1983	12.573	4,6	290	0,1	178.848	64,8	84.230	30,5	275.941

Aantal vervoerde reizigers per aard van vervoerbewijs

In duizendtallen

Jaren	Biljetten, rittenkaarten en strippenkaarten		Abonnementen						Totaal
			Gewone en MTB-		School-		Sociale		
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
1979	165.494	53,3	27.700	8,9	86.707	28,0	30.332	9,8	310.233
1980	158.159	51,7	29.860	9,8	84.446	27,6	33.549	10,9	306.014
1981	152.234	49,9	32.829	10,8	83.966	27,5	35.982	11,8	305.011
1982	141.268	48,8	32.366	11,2	83.981	29,0	32.040	11,0	289.655
1983	130.738	47,4	30.708	11,1	82.312	29,8	32.183	11,7	275.941

Doorlopen afstanden

Eenheid: duizend km

Jaren	Elektrische diensten	Spoorauto- en tractordiensten	Autobusdiensten			Al de diensten te zamen
			regie	derden	totaal	
1979	4.859	29	110.400	67.426	177.826	182.714
1980	4.483	30	110.830	66.450	177.280	181.793
1981	4.428	35	109.156	64.893	174.049	178.512
1982	4.420	37	104.980	63.297	168.277	172.734
1983	4.579	33	105.029	63.883	168.912	173.524

Aantal geboden plaatsen-kilometer

Eenheid: miljoen

Jaren	Elektrische diensten	Spoorauto-diensten	Autobus-diensten	Al de diensten te zamen
1979	754	3	15.175	15.932
1980	704	3	15.158	15.865
1981	704	4	15.040	15.748
1982	675	4	14.514	15.193
1983	712	4	14.739	15.455

Ten opzichte van het vorige dienstjaar, liep het aantal vervoerde reizigers terug met 4,73 %.

Het aantal gewone reizigers verminderde met 7,45 %, en de gewone abonnementen en de schoolabonnementen gingen respectievelijk met 5,12 % en 1,99 % achteruit, terwijl het aantal sociale abonnementen met 0,45 % is gestegen.

De variatie van het aantal vervoerde reizigers kan worden gevolgd aan de hand van diagram 2.

De aanhoudende vermindering van het aantal afgelegde kilometers, die de jongste jaren werd vastgesteld, ging dit jaar niet verder door. In de tabel van het aantal geboden plaatsen-kilometer werden de gegevens over het dienstjaar 1982 aan de werkelijkheid aangepast.

Verder kan de evolutie van de produktiviteit nagegaan worden door de vergelijking van de gegevens van de tabel voorkomend op pagina 39.

Het aantal geboden plaatsen-km van het geheel van de in regie geëxploiteerde diensten is vermeerderd met 1,13 % (10.145 miljoen eenheden, tegenover 10.032 in 1982).

Het aantal geboden plaatsen-km voor ieder uur door het personeel van de Beweging gewerkt, is nogmaals gestegen (1.410, tegenover 1.325 in 1982), zegge 6,42 %.

De kostprijs van de werkelijke dagprestatie van 8 uren, ging van 4.387 F naar 4.711 F, zegge een aangroei met 7,4 %.

De kostprijs van het personeel van de Beweging per geboden plaats-km bedroeg 41,8 centiem, tegenover 41,4 centiem in 1982, hetgeen neerkomt op een verhoging met 1,0 % tegenover 6,4 % in 1982.

SPECIALE AUTOBUSDIENSTEN VOOR SCHOLIEREN

Diagram 1

EVOLUTIE VAN HET REIZIGERSVERVOER

Diagram 2

Evolutie van de produktiviteit van de in regie geëxploiteerde diensten tijdens de jongste tien jaren

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Geboden plaatsen-km (in miljoenen) ..	10.051	10.208	10.348	10.291	10.477	10.517	10.506	10.485	10.032	10.145
Door de «Beweging» gepresteerde uren (in duizenden)	7.697	7.743	7.793	7.846	8.017	8.163	8.116	7.994	7.574	7.194
Aantal geboden plaatsen-km per ge- presteerd uur «Beweging» (in eenhe- den)	1.306	1.318	1.328	1.312	1.307	1.288	1.294	1.312	1.325	1.410
Kostprijs van een werkelijke dagpresta- tie van 8 uren										
- in frank	2.073	2.515	2.757	3.062	3.247	3.409	3.765	4.085	4.387	4.711
- betrekkelijk verschil in verhouding tot het vorige jaar	+ 21,6 %	+ 21,3 %	+ 9,6 %	+ 11,1 %	+ 6,0 %	+ 5,0 %	+ 10,4 %	+ 8,5 %	+ 7,4 %	+ 7,4 %
Kostprijs van het personeel «Bewe- ging» per geboden plaats-km										
- in centiem	19,8	23,8	25,9	29,2	31,1	33,1	36,4	38,9	41,4	41,8
- betrekkelijk verschil in verhouding tot het vorige jaar	+ 20,0 %	+ 20,2 %	+ 8,8 %	+ 12,7 %	+ 6,5 %	+ 6,4 %	+ 10,0 %	+ 6,9 %	+ 6,4 %	+ 1,0 %

DOORLOPEN AFSTANDEN

Duizenden km

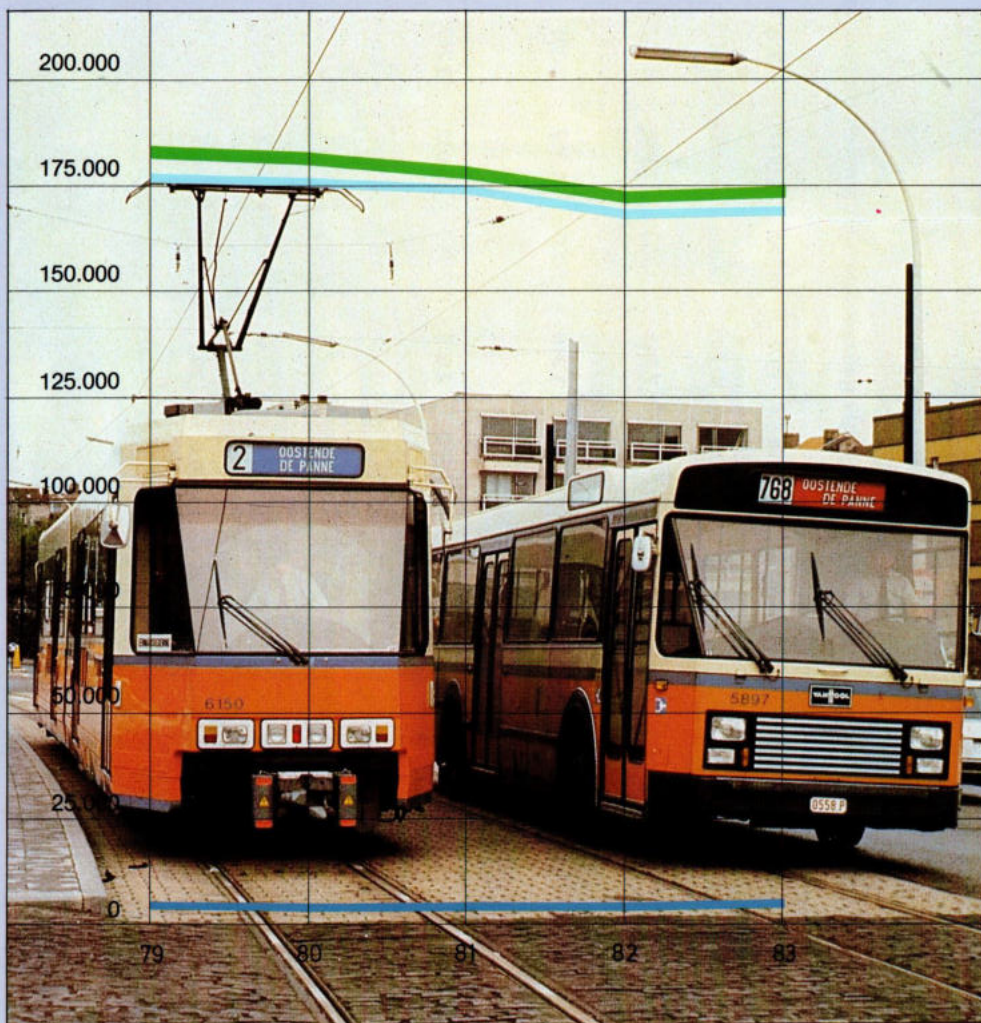

Diagram 3

**Netto-ontvangst van het reizigersvervoer,
verdeeld per tractiestelsel**

In duizenden franken

Jaren	Elektrische diensten	Spoorauto- diensten	Autobus- diensten	Totale ontvangst
1979	206.395	6.034	4.042.723	4.255.152
1980	235.884	6.336	4.310.557	4.552.777
1981	241.865	6.984	4.330.657	4.579.506
1982	261.397	8.391	4.563.020	4.832.808
1983	290.756	9.002	4.938.945	5.238.703

Deze ontvangsten omvatten, buiten de eigenlijke exploitatieontvangsten, de compensatievergoedingen toegekend voor de tariefverminderingen ten gunste van sommige categorieën niet geabonneerde reizigers.

Netto-reizigersontvangst per aard van vervoerbewijs

In duizenden franken

Jaren	Biljetten, rittenkaarten en strippen- kaarten		Abonnementen						Totale ont- vangst
			Gewone en MTB-		School-		Sociale		
	Ontvangst	%	Ontvangst	%	Ontvangst	%	Ontvangst	%	
1979	3.084.103	72,5	185.695	4,4	636.692	14,9	348.662	8,2	4.255.152
1980	3.272.221	71,9	204.028	4,5	669.944	14,7	406.584	8,9	4.552.777
1981	3.245.274	70,9	220.505	4,8	696.941	15,2	416.786	9,1	4.579.506
1982	3.402.812	70,4	242.257	5,0	773.506	16,0	414.233	8,6	4.832.808
1983	3.625.081	69,2	258.634	4,9	886.713	16,9	468.725	9,0	5.238.703

De compensatievergoedingen zijn volledig opgenomen in de rubriek «gewone reizigers».

JAARLIJKSE OPBRENGSTEN EN EXPLOITATIEKOSTEN

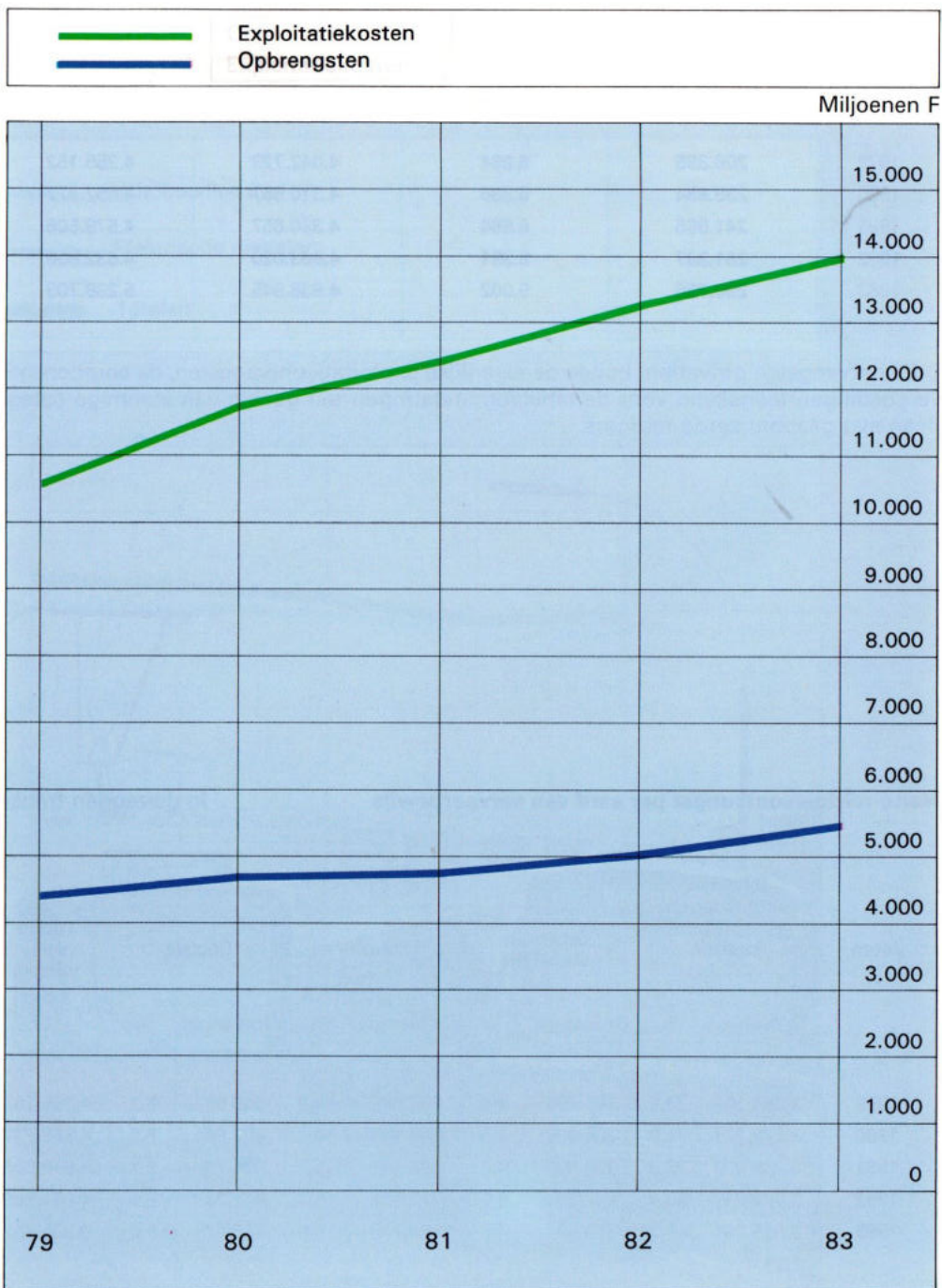

Diagram 4

EXPLOITATIEKOSTEN IN ABSOLUTE WAARDEN

De vergoeding van de privé-exploitanten is niet in aanmerking genomen

Miljoenen F

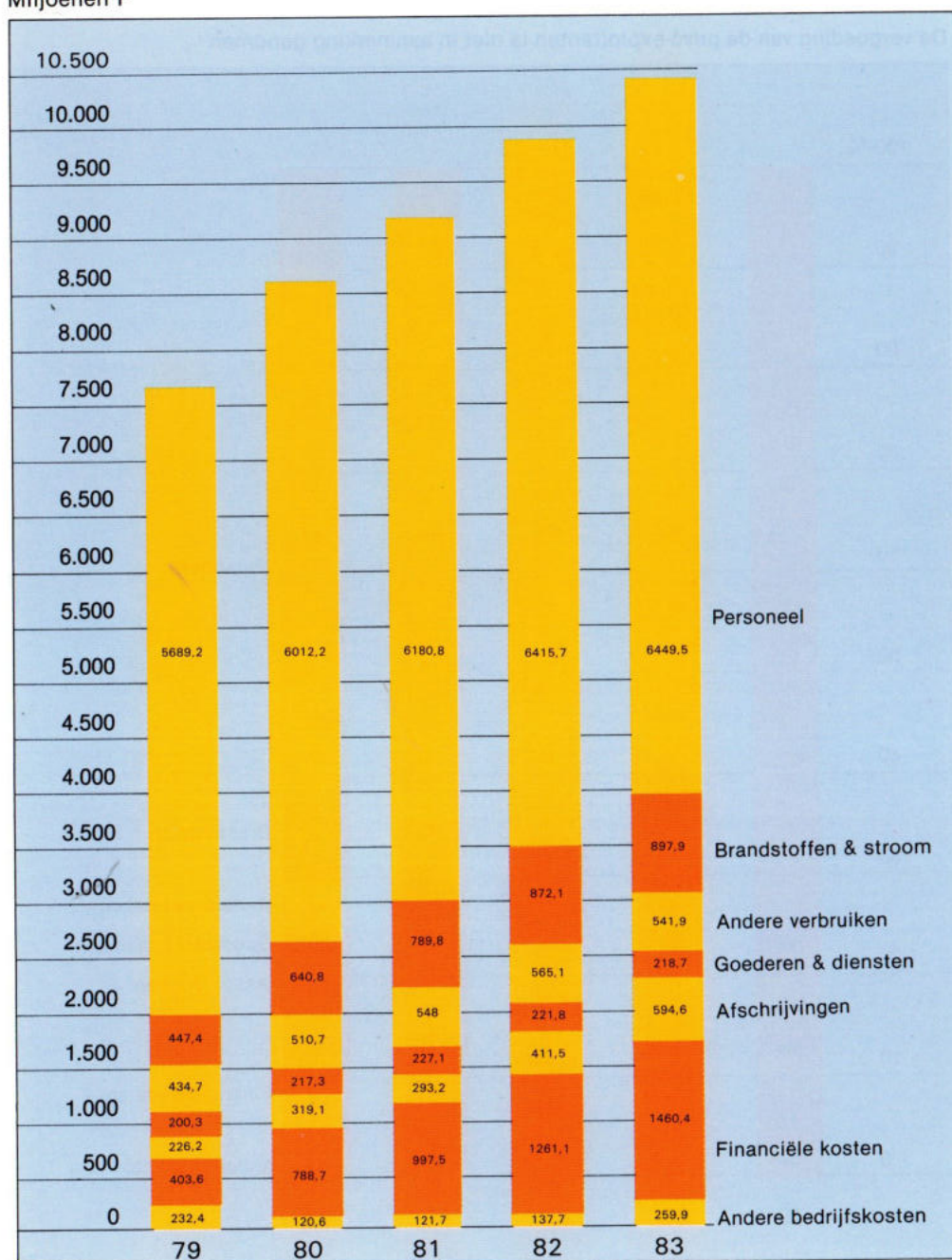

Diagram 5

VERDELING IN % VAN DE EXPLOITATIEKOSTEN

De vergoeding van de privé-exploitanten is niet in aanmerking genomen

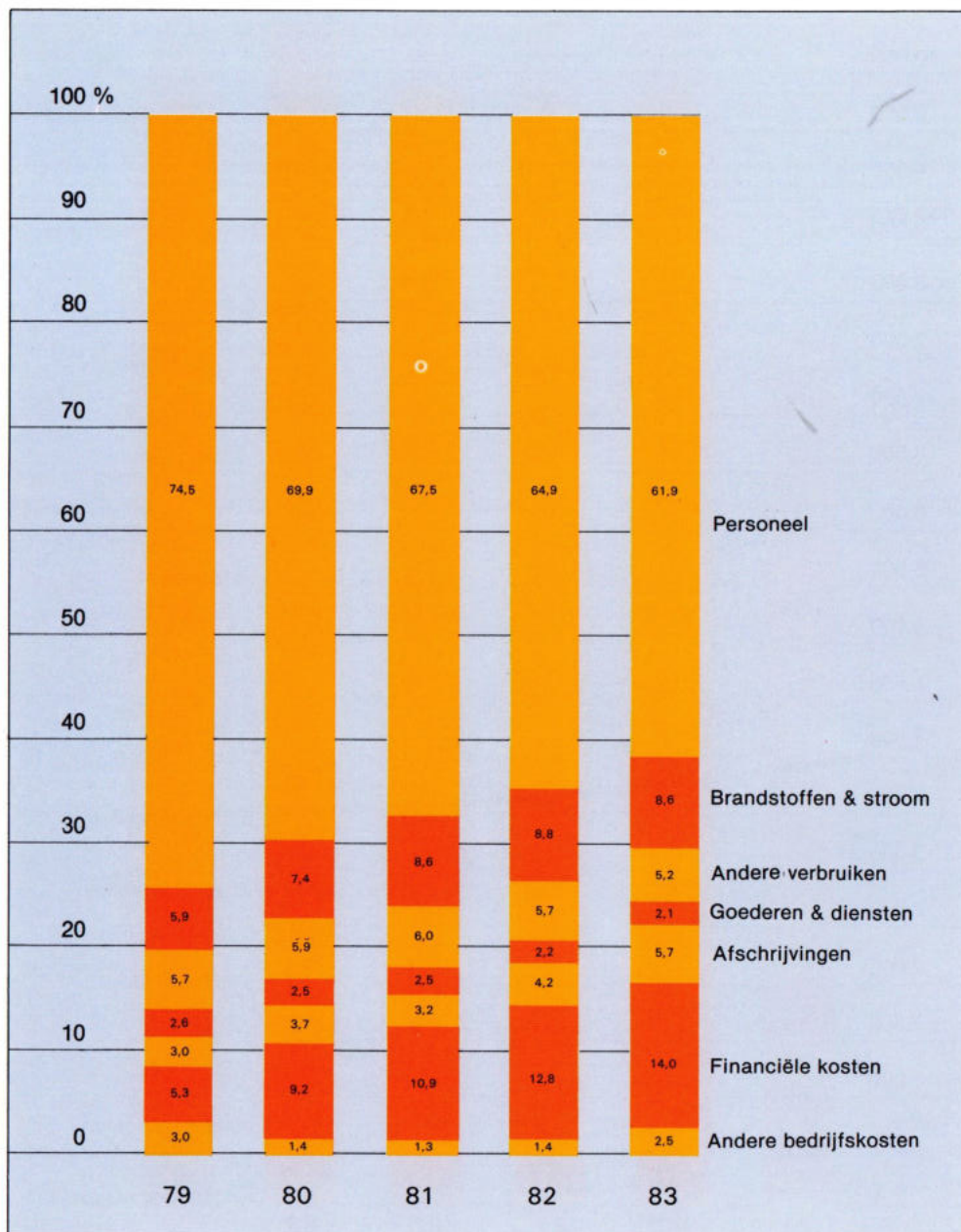

Diagram 6

N.M.V.B.-drukkerij: voorbereiding van offset-platen met kontaktkast.

personeel

EFFECTIEF

Tussen 1 januari en 31 december 1983 werd de personeelssterkte van 7.240 tot 6.833 eenheden teruggebracht, zegge een vermindering met 407 eenheden.

Schommeling van het effectief

Aard van de beweging	Aantal personeels- leden	% (effectief op 31.12.1982: 7.240 = 100)
Vrijwillig ontslag	62	0,85
Afdanking	36	0,50
Overlijden	14	0,19
Oppensioenstelling	288	3,98
Onder de wapens geroepen	8	0,11
Pedagogisch verlof	—	—
Verlof zonder wedde	—	—
Uittreding van seizoenarbeiders of tijdelijken	186	2,57
Uittreding van stagiairs - Wet van 22.12.1977	18	0,25
Totaal van de uittredingen (A)	612	8,45
Aanwerving	—	—
Wederindiensttreding:		
- na de periode van oproep onder de wapens	14	0,19
- voor de uitvoering van seizoenarbeid	22	0,31
Indiensttreding van stagiairs - Wet van 22.12.1977	8	0,11
Indiensttreding van seizoenarbeiders of tijdelijken	161	2,22
Totaal van de indiensttredingen (B)	205	2,83
Vermindering van het effectief (A) - (B)	407	5,62

SCHOMMELING VAN HET EFFECTIEF

Diagram 7

Men noteert dat in het effectief, eind 1982, 18 stagiairs begrepen waren die aangeworven werden in het bestek van de wet van 22.12.1977 betreffende de budgettaire voorstellen 1977 - 1978, terwijl er in het effectief, per eind 1983, 8 begrepen zijn, waardoor de uiteindelijke personeelsbezetting van 1983 tot 6.825 personeelsleden werd teruggebracht.

Diagram 7 geeft deze vermindering van het personeel weer, genoodzaakt door de opgelegde maatregelen van financiële sanering.

BEZOLDIGINGEN

De aan het personeel uitbetaalde bezoldigingen hebben een vermindering van de uitgaven met 68.902.459 F tot gevolg gehad, wat 1,79% in vergelijking met het vorige dienstjaar vertegenwoordigt.

In frank

Elementen	1982		1983	
Wedden	736.773.155		721.794.985	
Lonen	3.111.653.376		3.057.729.087	
Totalen		3.848.426.531		3.779.524.072

WETTELIJKE SOCIALE LASTEN (R.S.Z.)

De bijdragen ten laste van de N.M.V.B. als werkgever worden als volgt verdeeld over de twee categorieën personeelsleden:

In frank

Hoedanigheid van de werknemers	1982	1983
Weddetrekkenden	185.555.421	168.301.620
Loontrekkenden (met inbegrip van de jaarlijkse aanvullende bijdrage voor het vakantiegeld)	1.370.192.542	1.377.394.870
Totalen	1.555.747.963	1.545.696.490

personeel

Van zijn kant heeft het personeel navermelde wettelijke sociale afhoudingen op zijn bezoldigingen ondergaan:

In frank

Hoedanigheid van de werknemers	1982	1983
Weddetrekkenden	78.375.429	84.146.580
Loontrekkenden	387.557.820	402.596.444
Totalen	465.933.249	486.743.024

De verhoging beloopt 20.809.775 F, zegge 4,47 %.

ANDERE WETTELIJKE SOCIALE LASTEN

Het bedrag van de andere wettelijke sociale lasten, die door de N.M.V.B. werden gedragen, bereikte, in 1982, 269.511.771 F; voor het dienstjaar 1983 bedraagt die post 358.574.684 F, hetgeen een verhoging met 89.062.913 F of 33,05 % betekent.

De N.M.V.B. heeft dus, in 1983, aan wettelijke sociale lasten een bedrag van 1.904.271.174 F (1.545.696.490 F + 358.574.684 F) uitgegeven, waaraan nog een som van 486.743.024 F kan worden toegevoegd, als voorheffing op de bezoldigingen van het personeel ingehouden.

BOVENWETTELIJKE SOCIALE LASTEN

Bij toepassing van het statuut van het personeel heeft de N.M.V.B. als bovenwettelijke sociale lasten in 1983 eveneens een bedrag geboekt van 660.241.931 F, tegenover 629.171.870 F in 1982; de toename van die uitgaven bereikt derhalve 31.070.061 F, zegge 4,94 %.

AANVULLENDE RUST- EN OVERLEVINGSPENSIOENEN

De uitgekeerde aanvullende rust- en overlevingspensioenen bedroegen in 1983, 446.777.810 F, tegen 470.018.732 F in 1982, hetgeen overeenstemt met een vermindering met 23.240.116 F, of 4,94 %.

Samenvatting van de uitgaven voor bezoldigingen en sociale lasten

Hierna, ter herinnering, de verschillende hoofdstukken van die samenvatting :

In frank

Aard van de uitgaven	1982	1983
Bezoldigingen	3.848.426.531	3.779.524.072
Wettelijke sociale lasten (R.S.Z.)	1.555.747.963	1.545.696.490
Andere wettelijke sociale lasten	269.511.771	358.574.684
Bovenwettelijke sociale lasten	629.171.870	660.241.931
Aanvullende rust- en overlevingspensioenen	470.018.732	446.777.810
Totaal	6.772.876.867	6.790.814.987

De verhoging beloopt 17.938.120 F, of 0,26 %.

AANVULLENDE PENSIOENEN, TOELAGEN EN VERGOEDINGEN AAN DE OUD-WERKNEMERS EN GERECHTIGDEN

Aantal begunstigden, op 31 december 1983 :

- van aanvullende pensioenen voor :
    - opruistelling : 2.541 oud-werknemers ;
    - overleving : 2.795 gerechtigden ;
  - van aanvullende toelagen voor :
    - invaliditeit : 840 oud-werknemers ;
    - werkloosheid : 621 oud-werknemers ;

6.797 oud-werknemers en gerechtigden ;
  - van aanvullende vergoedingen, bij toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomsten nrs. 17 (C.A.O.) : 326 oud-werknemers ;
- Totaal : 7.123 oud-werknemers en gerechtigden.**

Diagram 8 weerspiegelt de evolutie van het aantal begunstigden van aanvullende pensioenen, toelagen en vergoedingen in verhouding tot de personeelsleden in activiteit.

**AANTAL BEGUNSTIGDEN VAN AANVULLENDE
PENSIOENEN, TOELAGEN EN VERGOEDINGEN
IN VERHOUDING TOT HET EFFECTIEF IN ACTIEVE DIENST**

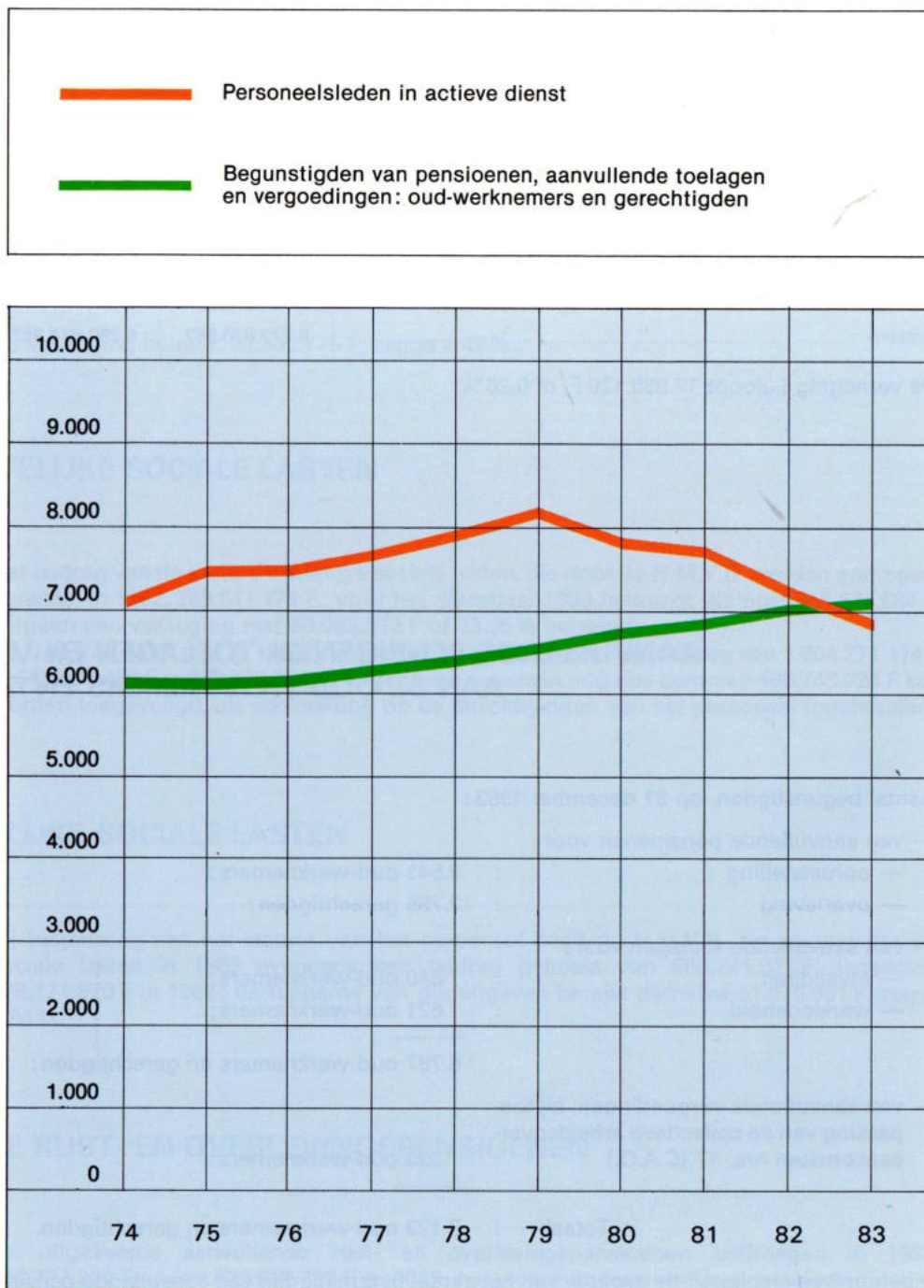

Diagram 8

VOORNAAMSTE WIJZIGINGEN VAN DE PERSONEELSLASTEN IN 1983

Wettelijke en conventionele indexeringen ingevolge de stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen

Op 1.4 en 1.8.1983

- Verhoging van de bezoldigingen en overeenkomstige aanpassing van de aanvullende pensioenen, toelagen en vergoedingen (G.V.K. - K.U.B. - K.V.I. - K.S.H. en C.A.O. 17):
  - met 2% voor de bezoldigingen die 27.357 F per maand (spilindex 157,92) niet overschrijden;
  - begrensd tot het gedeelte dat 27.357 F per maand (spilindex 157,92) niet overschrijdt, voor de bezoldigingen hoger dan dit bedrag.

Op 1.12.1983

- Verhoging van de bezoldigingen met 2% op basis van de bedragen, verkregen door toepassing van het indexsysteem dat van kracht was voor de maand augustus 1983 en overeenstemmende aanpassing van de aanvullende pensioenen, toelagen en vergoedingen (G.V.K. - K.U.B. - K.V.I. - K.S.H. en C.A.O. 17), begrensd voor de pensioenen tot het gedeelte dat het bedrag van het gewaarborgd maandpensioen, zegge 34.064 F (spilindex 177,85), niet overschrijdt;
- Verhoging van de haard- en standplaatstoelage.

Op 1.1.1983

- Verhoging van de syndicale dotatie die, voor 1983, van 2.871 F op 3.035 F werd gebracht.

Nieuwe wettelijke bepalingen inzake financiering van de sociale zekerheid

Op 1.7.1983

- De door de werkgever voor de sector «Ziekteverzekering - gezondheidszorgen» verschuldigde bijdrage, wordt van 3,75% gebracht op 3,80% van de brutobezoldiging van de werknemers (werklieden en bedienden).

Op 1.10.1983

- Wijziging van de bijdragevoeten voor sociale zekerheid, bestemd voor de hierna vermelde sectoren:
  - «Ziekteverzekering - gezondheidszorgen»:

De door de werknemers verschuldigde bijdrage wordt van 1,80% gebracht op 2,55% van de brutobezoldiging (werklieden en bedienden);
  - «Pensioenen»:

De door de werknemers verschuldigde bijdrage wordt van 7,00% gebracht op 7,50% van de brutobezoldiging (werklieden en bedienden).

Sociale programmatie

- Verhoging met 5% van de dotaties aan het kledingfonds.

EVOLUTIE VAN DE KOSTPRIJS VAN EEN 8 UREN-ARBEIDSDAG EN VAN DE INDEX DER CONSUMTIEPRIJZEN

Diagram 9

GEMIDDELDE KOSTPRIJS VAN EEN WERKELIJKE DAGPRESTATIE VAN 8 UREN

Op basis van de hiervoren aangehaalde nieuwe lasten, beliep de gemiddelde kostprijs van een werkelijke dagprestatie van 8 uren in 1983, 4.711,38 F tegenover 4.386,73 F in 1982, wat een verhoging met 324,65 F of 7,40 % betekent (zie diagram 9).

VERBETERING VAN DE LONEN

De hiernavolgende tabel geeft de mobiliteit weer, sedert 1974, van het jaarlijks bruto-inkomen van een gehuwde O.M.C.-chauffeur-ontvanger met 8 jaar dienst, in vergelijking met de evolutie van het gemiddelde indexcijfer der consumptieprijzen tijdens dezelfde periode.

De vermelde cijfers geven de evolutie weer van de levensstandaard van de werknemers van de N.M.V.B.

Op het diagram 10 is de uit de opeenvolgende sociale programmaties voortvloeiende verbetering aangegeven door het in het rood getinte vlak begrepen tussen de twee curven.

Jaren	Gemiddeld bruto-inkomen		Gemiddeld indexcijfer van de consumptieprijzen			Gemiddeld bruto-verhogingspercentage voortvloeiend uit de sociale programmaties
	van het jaar (in F)	Verhogingspercentage in verhouding tot 1974	oud (basis 1971)	nieuw (basis 1974/1975)	Verhogingspercentage in verhouding tot 1974	
1974	326.600	—	127,08	92,76	—	—
1975	374.600	14,70	143,31	104,61	12,77	1,93
1976	403.400	23,52	156,44	114,19	23,10	0,42
1977	445.600	36,44	167,55	122,30	31,85	4,59
1978	477.800	46,30	175,04	127,77	37,74	8,56
1979	507.000	55,24	182,87	133,48	43,90	11,34
1980	540.900	65,62	195,02	142,35	53,46	12,16
1981	586.600	79,61	209,90	153,21	65,17	14,44
1982	627.900	92,25	228,21	166,58	79,58	12,67
1983	662.500	102,85	245,71	179,35	93,35	9,50

BRUTO-INKOMEN VAN DE BESTUURDER- ONTVANGER O.M.C. - 8 JAAR DIENST

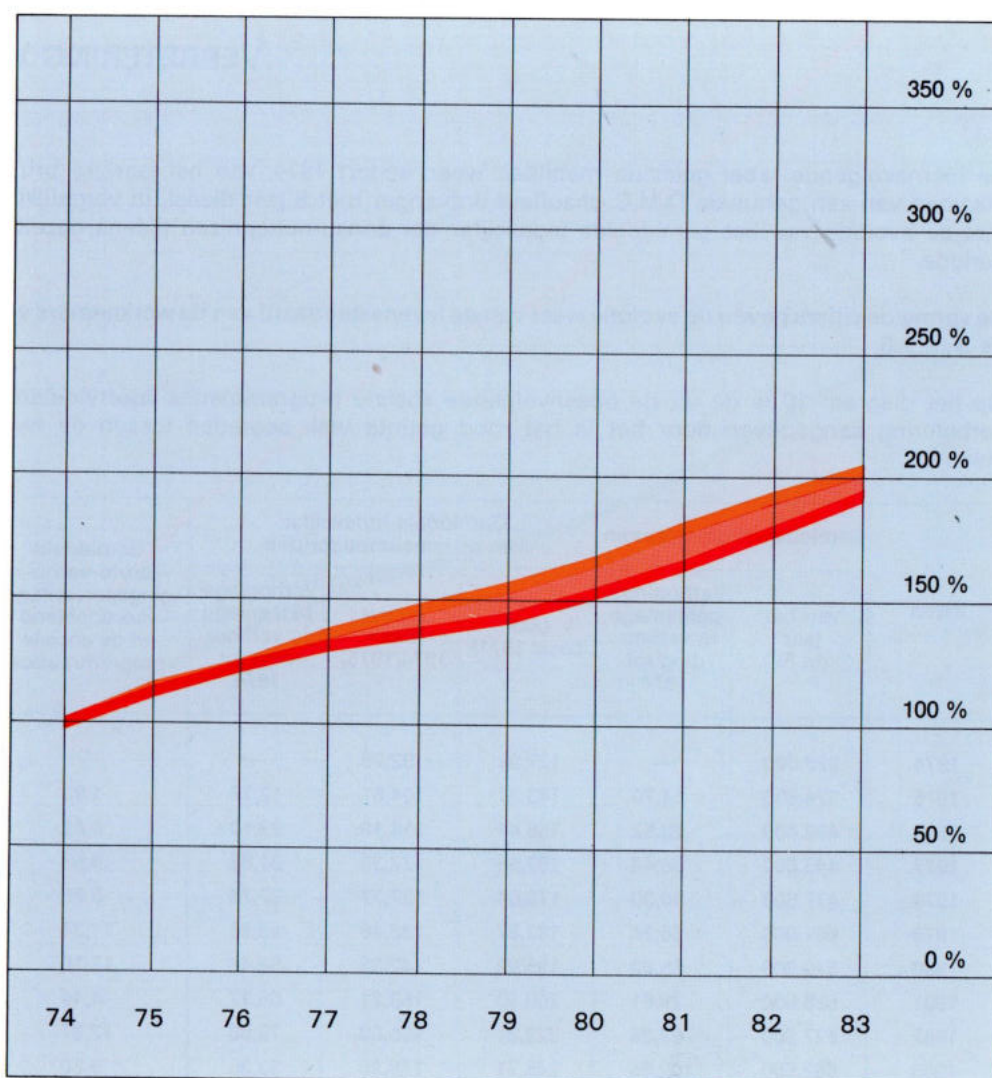
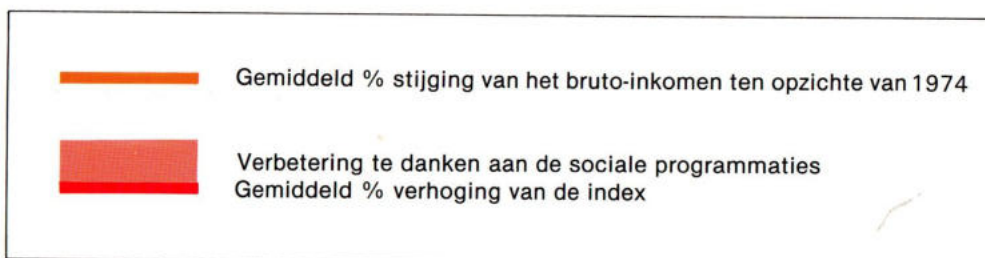

Diagram 10

PSYCHOLOGISCHE PROEVEN EN BEROEPSEXAMENS

Er werd overgegaan tot de organisatie van :

- a) 129 psychologische examens, tegen 980 in 1982, 2.458 in 1981 en 1.882 in 1980.
Ze worden ingedeeld als volgt :
- 71 aanwervingsexamens
  - 42 examens nopens geschiktheid tot bevelvoering
  - 2 mutatieëxamens
  - 5 examens nopens geschiktheid tot de functie
  - 9 oriëntatieëxamens.
- b) 338 beroepsexamens voor het loontrekkend personeel van de technische diensten, tegen 707 in 1982, 1.214 in 1981 en 956 in 1980, waarvan :
- 16 aanwervingsexamens
  - 302 bevorderingsexamens
  - 4 confirmatieëxamens
  - 5 oriëntatieëxamens
  - 11 mutatieëxamens.
- c) 183 beroepsexamens voor het weddetrekkend personeel, onderverdeeld als volgt :
- 181 examens voor het toetreden tot een functie van weddetrekkende of voor bevordering tot een hogere graad
  - 2 confirmatieëxamens.

DIENT VOOR SOCIALE BIJSTAND

Handelend ten gunste van de personeelsleden, van de oud-werknemers en van hun familie, hebben de zeven maatschappelijke assistenten 109 diepgaande enquêtes en 3.961 gewone bezoeken en demarches gedaan; bovendien hebben zij, tijdens 370 zitdagen, 1.805 personen te woord gestaan.

INTERNE EN OPENBARE RELATIES

Het tweemaandelijks bedrijfsblad «Onze Buurtspoorwegen» («Nos Vicinaux») zorgt er in de eerste plaats voor onder het sterk verspreide personeel de banden van samenhang nauwer toe te halen. Verder streeft het ernaar de diverse aspecten van de activiteiten van de N.M.V.B. in het licht te stellen : de veiligheid, de exploitatie, het materieel, de informatica, het beheer, enz.

Het biedt de personeelsleden, alsmede de Belgische en buitenlandse abonnees, de mogelijkheid zich een idee te vormen over de sociale en economische rol van het vervoer dat door de N.M.V.B. wordt verzorgd, alsmede over de techniek ervan.

VAKANTIEHUIZEN

**«Zonnebloem» te Nieuwpoort en «Annette et Lubin» te Spa.
Appartementen te Blankenberge, Koksijde en Wenduine.**

Gedurende de vakantieperiodes van 1983 konden er 1.297 aanvragen om verblijf worden ingewilligd voor de vakantiehuizen, en 187 aanvragen om verblijf voor de appartementen.

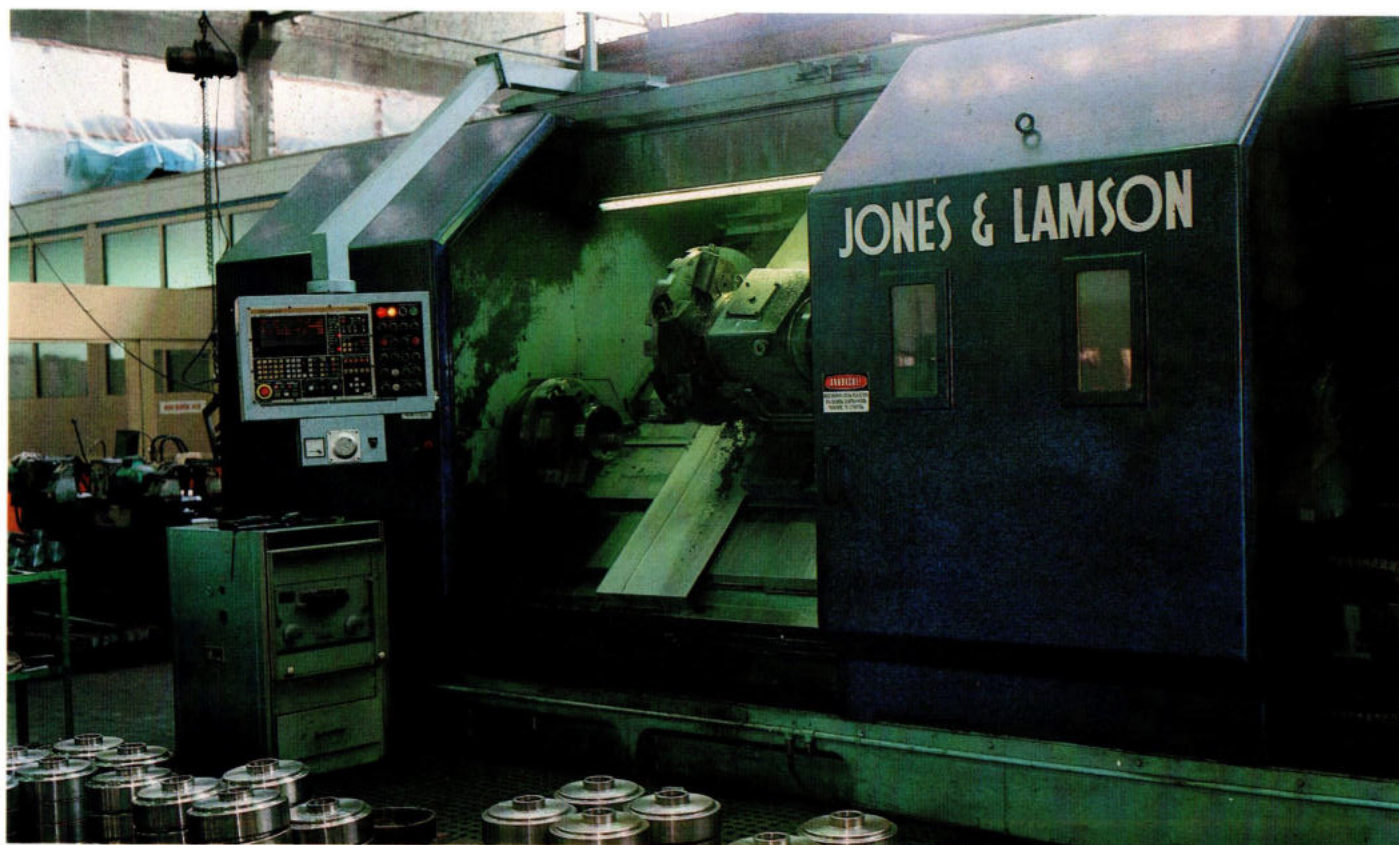
Het aantal kostgangers van de vakantiehuizen is met 1,91 % verminderd, waardoor het cijfer van 3.829 in 1982, tot 3.756 in 1983 werd teruggebracht.

Daarentegen waren de gebruikers van de appartementen te Blankenberge, Koksijde en Wenduine iets talrijker: 950 in 1983, tegenover 836 in 1982.

Ruwbouw van het „Beweging”gebouw te Jumet.

Numerisch gestuurde draaibank te Destelbergen.

technische diensten

VASTE INSTALLATIES

Spoorwegnet

Het moderniseringsprogramma van het spoorwegnet werd voortgezet. De hierna vermelde lijnvakken werden vernieuwd, met versterking van het railprofiel:

Oostende: sluizen Demey, brug De Smet De Nayer en omgeving	0 km 600
doortochten van Lombardsijde, Oostduinkerke en Koksijde (in bestrating gelegen sporen)	1 km 900
Jolimont (Bifurcation) tot Haine-Saint-Pierre (Houssu): voltooiing	1 km 650
dubbele kromlijnige driehoek te Courcelles (Trieux)	1 km 300
verbinding met de lichte-metro te Dampremy	0 km 200
verscheidene vakken van de lijnen Trazegnies - Chapelle-lez-Herlaimont - Mariemont en Roux Plomcot - Souvret	0 km 900

Nieuwe installaties werden verwezenlijkt te:

Zeebrugge - nieuwe sluizen - dubbel omleggingsspoor, voor wanneer de hoofdsluis geopend is	1 km 500
Jumet (stelplaats): nieuwe rangeersporen en verbinding met de wieldraai- bank	0 km 300

In het raam van het lichte-metronet van Charleroi werden de constructiewer- ken voortgezet aan het Station « Beaux-Arts » en op het lijnvak « Beaux-Arts » - « Waterloo »	0 km 650

Tenslotte werden de hierna volgende lijnvakken opgebroken:

sporen van het voorlopig tracé, dat gevolgd werd tijdens de bouw van de nieuwe sluizen te Zeebrugge	1 km 950
Brussel (Brug Thurn et Taxis - E. Bockstaelplein)	0 km 500

Gebouwen

Gebouwen en parkeerpleinen

De hierna vermelde werken werden in 1983 voltooid :

Hoofdbestuur:

verfraaiing van diverse lokalen;

vervanging van de stookketels van de centrale verwarmingsinstallatie.

Groep Antwerpen:

Merksem: verbouwing van een loods in werkplaats en magazijnen;
plaatsen van metalen poorten.

Groep Oost-Vlaanderen:

Sint-Lievens-Houtem: constructie van een nieuwe stelplaats;

plaatsen van metalen poorten;

installatie van de centrale verwarming;

Destelbergen: aansluiting van de riool op de overwelfde Rozenbroekbeek.

Groep Henegouwen:

Jumet: constructie van een gebouw voor de wieldraaibank;

Doornik: vervanging van de stookketels van de centrale verwarming.

Groep Namen-Luxemburg:

Forville: herstellen van de bedaking van de loodsen;

Mehaigne: inrichten van sociale installaties en van een toegangsweg voor de autobussen;

Salzannes: inrichten van een parking voor wagens;

Andenne: vervanging van generatoren van de verwarmingsinstallatie met warmelucht-aanvoer;

Namen: gewestelijke directie: vervanging van de stookketels van de centrale verwarming.

Groep Luik:

Luik (Saint-Gilles): constructie van nieuwe sanitaire installaties voor de werkplaats;

plaatsing van een onderdak in de werkplaats;

herstelling van de bedaking van de kantoren;

Spa: onderhoud van de bedaking van het vakantiehuis « Annette et Lubin »;

Bressoux: vervanging van generatoren van de verwarmingsinstallatie met warmelucht-aanvoer.

Groep Brabant:

Kuregem: installatie van de centrale verwarming;

Leuven: vervanging van generatoren van de verwarmingsinstallatie met warmeluchtaanvoer;

Nijvel: herstelling van de bedaking van het onderhoudscentrum en van de loodsen;

Tienen: uitbreiding van de kantoren;
installatie van de centrale verwarming.

Groep Limburg :

Hasselt : vervanging van generatoren van de verwarmingsinstallatie met warmeluchtaanvoer ;

Tessenderlo : constructie van een wasinstallatie voor autobussen.

Groep West-Vlaanderen :

Nieuwpoort : restauratiewerken aan het vakantiehuis « Zonnebloem » ;

Oostende : wijzigings- en herstellingswerken aan de bedaking van het gebouw van de directie en van de loods van de spoorvoertuigen ;
uitbreiding van de centrale verwarmingsinstallatie ;
constructie van een wasinstallatie en van een installatie voor het opslaan van en het vullen met zand aan het Kaaistation ;

Ieper : verhoging van de schouwputten van het onderhoudscentrum.

Navermelde werken werden aangevat of waren reeds in uitvoering in 1983, maar zullen slechts in 1984 voltooid worden :

Hoofdbestuur :

restauratiewerken aan de geklasseerde gevels ;
inrichting van een magazijn in de kelders.

Groep Oost-Vlaanderen :

Destelbergen : inrichting van de schouwputten voor autobussen en herstelling van de bedaking van de werkplaats.

Groep Henegouwen :

Junet : bouwen van een gebouw voor de Beweging en van een washal ;
inrichting van een parking en van de wegenis.

Groep Namen-Luxemburg :

Andenne : constructie van nieuwe sanitaire installaties in de werkplaats.

Groep Brabant :

Kuregem : uitbreiding van de kantoren.

Groep West-Vlaanderen :

Oostende : funderingen van de wieldraaibank.

Veiligheidsbebakening van de spoorlijnen van de Kust.

Bovendien werd de campagne tot het oprichten en plaatsen van wachthuisjes voor reizigers, op gang gebracht op initiatief van het Ministerie van Verkeerswezen, voortgezet.

Wij stellen echter een vermindering vast van de aanvragen, ingediend door de gemeentebesturen, en bijgevolg werden in 1983 slechts 186 wachthuisjes geplaatst, tegenover 264 in 1982.

Het totaal aantal langs onze lijnen geplaatste gesubsidieerde wachthuisjes bereikt derhalve 8.495 eenheden.

Elektrische toerusting

Installaties voor verlichting en drijfkracht

De installaties voor verlichting en drijfkracht die in uitvoering waren te Knokke, Sint-Lievens-Houtem, Tienen, Mehaigue en Oostende (Kaaistation) werden voltooid.

Dergelijke installaties werden uitgevoerd in de nieuwe stelplaats te Jumet (lokaal wieldraai-bank) en zijn in uitvoering in de nieuwe kantoren van de gewestelijke directie van Brabant, evenals in het toekomstig lokaal « dactylografie » van het Hoofdbestuur.

Tractie-onderstations en transformatorposten

De installatie van nieuwe verplaatsbare onderstations te Anderlues (P.N.2), Dampremy (Pont du Canal) en Bracquignies (Sainte-Anne) is voltooid.

Werden eveneens verwezenlijkt :

- de montage van de feeder- en bedieningskasten aan de nieuwe sluizen te Zeebrugge ;
- de verbinding van de ondergrondse voedingskabels met de bovenleidingen in de doortochten van Oostende en Blankenberge ;
- de vernieuwing van de voedingskabels van de bovenleiding vanuit het onderstation te Koksijde ;
- de installatie van nieuwe beveiligingsinrichtingen in bepaalde onderstations van de groep Henegouwen.

Bovenleidingstoerusting

De vernieuwings- en versterkingswerken van de bovenleiding werden uitgevoerd op het lijnvak Oostduinkerke - De Panne (6 km 400), evenals ter hoogte van de sluizen Demey en hun omgeving, te Oostende (0 km 600).

Nieuwe installaties werden verwezenlijkt op het omleggingstraject voor de nieuwe sluizen te Zeebrugge (1 km 500).

In de groep Henegouwen en op de bedding van de lichte-metro van Charleroi werden nieuwe installaties, alsmede vernieuwings- of aanpassingswerken van de bovenleiding verwezenlijkt op de lijnvakken waar de werken, hernomen onder de rubriek « Spoorweg-net », werden uitgevoerd.

Op de metrobedding werden acht elektrische wissels met bedieningskast, evenals een beveiligingssignalisatie, geplaatst.

Nieuwe portieken voor de verbinding van de bovenleiding met de nieuwe verplaatsbare onderstations van Marchienne-au-Pont, Fontaine Pétria, Anderlues, Dampremy en Bracquignies werden gemonteerd.

Er werden nieuwe verkeerslichten voor overwegen geplaatst te Lombardsijde (Duinendorp), Dampremy (Pont de la Tréfilerie), Dampremy (Place Albert) en Anderlues (Point du Jour).

De uitrusting voor het onderzoek van de bovenleidingen is thans operationeel.

ROLLEND MATERIEEL

Aanschaffingen

Vervoer over de weg

Er werden 51 voertuigen in bedrijf gesteld, namelijk:

- 31 STANDAARD-autobussen Van Hool - A120 - 0311 (motor Daf 201 pk);
- 19 STANDAARD-autobussen Van Hool - A120 - 32 (motor Man 200 pk);
- 1 personenwagen.

Vervoer per spoor

29 gelede motorrijtuigen «BN-ACEC», bestemd voor het Kustnet, werden in bedrijf gesteld.

Verbouwingen

Vervoer over de weg

9 autobussen, die reeds buiten bedrijf gesteld waren, werden opnieuw in dienst gesteld, waarvan 8 als werkplaatsvrachtwagen en 1 als INFO-bus.

Vervoer per spoor

De werkplaats te Jumet vervolgt de renovatie van de motorrijtuigen van het type S, bestemd voor het net van Charleroi.
Vier gerenoveerde motorrijtuigen werden dit jaar in bedrijf gesteld.

Slopingen

Vervoer over de weg

- 165 autobussen
- 7 voertuigen van diverse aard (vrachtwagens, bestelwagens, personenwagens, gemengde voertuigen,...).

Vervoer per spoor

- 34 elektrische motorrijtuigen «reizigers»
- 22 bijwagens
- 7 wagens.

SAMENSTELLING VAN HET AUTOBUSSENPAK VOLGENS HET JAAR VAN INDIENSTSTELLING

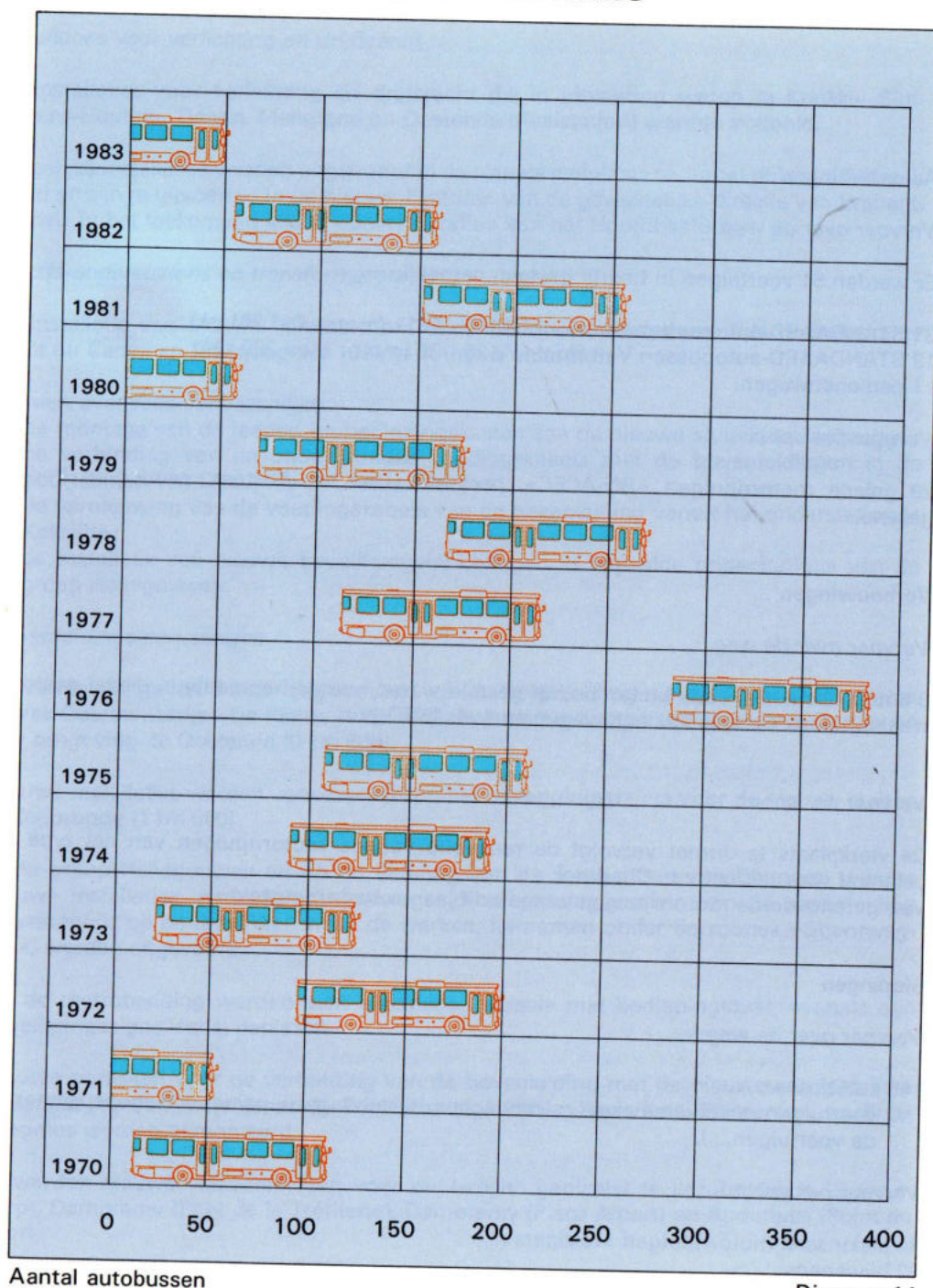

Diagram 11

Effectief op 31.12.1983

Vervoer over de weg

- 2.472 autobussen
- 2 wegtreinen
- 247 andere voertuigen (vrachtwagens, bestelwagens, personenwagens, aanhangwagens,...).

Vervoer per spoor

- 5 locomotieven
- 9 spoorauto's en tractoren
- 105 gelede motorrijtuigen
- 116 elektrische motorrijtuigen « reizigers », waarvan 13 « vernieuwde »
- 9 elektrische motorwagens « dienst »
- 1 controledraisine
- 1 ballastanstamper
- 66 bijwagens
- 62 wagens van diverse aard.

AANKOOPDIENST

De aankoopdienst is belast met de aankoop van vervangstukken, kantooruitrusting, machines, garageuitrusting, spoormaterieel, klein materieel, grondstoffen en verbruiksgoederen.

Hij beheert het algemeen magazijn van de Nationale Maatschappij en coördineert het beheer en de werking van de 10 hoofdmagazijnen. Hierbij wordt ruim gebruik gemaakt van de centrale computer voor het opslaan en de verwerking van de gegevens die de hoofdmagazijnen dagelijks via terminal overmaken. Deze werkwijze verzekert de automatische bevoorrading van de hoofdmagazijnen, zowel door onderlinge overdrachten als door aankopen.

De aankopen vallen onder toepassing van de reglementering betreffende de overheidsopdrachten van werken, leveringen en diensten (wet van 14 juli 1976, koninklijk besluit van 22 april 1977 en ministerieel besluit van 10 augustus 1977). Tijdens het dienstjaar 1983 werden conform deze reglementering nagenoeg 3.000 bestellingen geplaatst. Ze vertegenwoordigen een waarde van 1.300 miljoen F waarvan 895 miljoen F, of $\pm 70\%$, voor diverse brandstoffen en olieproducten. Bovendien de aankopen bij de leveranciers worden de 10 hoofdmagazijnen eveneens bevoorrad door onderlinge overdrachten (maandelijks gemiddeld 4.900 artikelen).

In 1983 bedroeg de gemiddelde waarde van de opgeslagen magazijngoederen 480 miljoen F, tegenover 504 miljoen F in 1982, of een vermindering met 5%.

Indien wij er rekening mede houden dat tijdens dezelfde periode het inflatieritme van de N.M.V.B.-goederen gemiddeld 6,1% bereikte, dan geeft de hiervoren geciteerde vermindering een idee van de geleverde inspanningen.

De maandelijkse verbruiken bedroegen gemiddeld 110 miljoen F of 1.320 miljoen F per jaar. In functie van de gemiddelde magazijnwaarde van 480 miljoen F resulteert dit in een rotatiecoëfficiënt van 2,75, tegenover 2,76 in 1982. Dit resultaat is opmerkelijk, aangezien de goederen verspreid liggen over het ganse grondgebied. De inspanningen met het oog op het rationeel gebruik van de kapitalen worden op dezelfde wijze voortgezet.

VOORUITZICHTEN VOOR HET JAAR 1984

VASTE INSTALLATIES

Spoorwegnet

De vernieuwing van de hierna vermelde lijnvakken, met versterking van het railprofiel, zal worden uitgevoerd:

doortocht van Middelkerke	1 km 600
Jolimont (Bifurcation) tot Haine-Saint-Pierre (Houssu): voltooiing	0 km 200

Nieuwe installaties worden voorzien te:

La Louvière (Sud): uitbreiding van de lijn met het oog op de bediening van het nieuwe N.M.B.S.-station	1 km 025
Jumet (nieuwe stelplaats): verlenging van de rangeersporen	0 km 300

Tevens is voorzien dat de hierna volgende werken zullen aanbesteed worden en een aanvang nemen:

doortocht van De Panne	1 km 600
Nieuwpoort (Elisalaan): nieuwe aanleg ingevolge een tracéwijziging	1 km 900
Dampremy (La Planche) tot Gosselies (Calvaire)	5 km 800
Gosselies (Monument) tot Courcelles (Trieux)	3 km 350
Nieuwe keerlussen te Blankenberge, Wenduine en Oostduinkerke	0 km 600

Dit is eveneens het geval voor de antennes van de lichte-metro van Charleroi naar Gilly en Châtelet, terwijl het lijnvak « Beaux-Arts » - « Waterloo » voltooid is.

De aanleg in tunnel zal verwezenlijkt worden op het testcircuit te Jumet van het Geautomatiseerd Stedelijk Vervoer (G.S.V.)	0 km 300

Tenslotte zal de opbreking van de buiten gebruik gestelde lijnen van de Groep Brabant en van Charleroi voortgezet worden.

Gebouwen

Gebouwen en parkeerpleinen

Hoofdbestuur:
inrichten van bepaalde kantoren.

Groep Antwerpen:

Turnhout: constructie van een onderhoudscentrum en van een gasolieverdelingsstation;
Antwerpen (Rooseveltplein): constructie van een autobusstation;
Mechelen: vernieuwing van de ramen van de kantoren en van de sociale installaties.

Groep Oost-Vlaanderen:

Destelbergen: constructie van een werkplaats voor gelede autobussen.

Groep Henegouwen:

Anderlues: slopen van woningen in de nieuwe stelplaats W.W. (Weg en Werken);
          vervanging van de dakbekleding van de garage van deze stelplaats W.W.;
          plaatsing van een onderdak in de herstellingswerkplaats W.W.;

Eugies: inrichting van het gebouw voor de Beweging;

Jumet: studie voor een nieuwe werkplaats evenals voor een tweewoonst;

Marcinelle: sloping van het elektrisch onderstation te Hauchies;

Bergen (Bassins): plaatsen van een sectionale poort;

Quaregnon: sociale installaties voor de Beweging;

Doornik: vernieuwen van de bedaking van het kantoorgebouw en van de woning;

Thuillies: slopen van gebouwen.

Groep Namen-Luxemburg:

Andenne: vochtwerende behandeling van de gevels van het woonhuis;

Bouillon: studie van een nieuwe stelplaats;

Mehaigne: leveren en plaatsen van metalen poorten;

Namen: vernieuwen van de bedaking van het gebouw van de directie Namen-Luxemburg.

Groep Luik:

Bitsingen: aanleggen van een wasvloer voor koetswerken en motoren;
          inrichten van een autobusstation;

Bressoux: inrichten van de koer en van de loods;

Luik (St.-Gilles): vernieuwen van de bekleding van de bedaking van het gebouw voor de Beweging;
          herstellen van de schade te wijten aan de aardbeving van 8 november 1983;

Oerle: inrichten van de stelplaats;

Eupen: onderhoud van het timmerwerk van de loods;

Spa: vakantiehuis «Annette et Lubin»: onderhoud van de toegangswegen en van de parking, alsmede uitbreiding van de parking.

Groep Brabant:

- Stad Brussel: inrichten van het gebouw van de Vlasfabriekstraat;
- Kuregem: studie met het oog op het inrichten van twee appartementen;
herstellen van de bedaking van het papiermagazijn;
- Londerzeel: constructie van sociale installaties, van magazijnen en van een garage voor personenwagens;
- Leuven: constructie van een luifel voor de gasoliepompen;
inrichten van de parking voor het personeel en van de toegangen tot de stelplaats;
- Nijvel: studie met het oog op het inrichten van de koer (afwatering);
- Wemmel: inrichten van de stelplaats en aanpassingswerken aan het gebouw voor woning en kantoren;
- Haacht: vernieuwen van de bedaking van het onderhoudscentrum;
constructie van een wasstation voor autobussen;
herstellen van de gevels van de loodsen;
inrichten van de koer;
plaatsen van metalen poorten;
- Overijse: herstellen van de bedaking en van de gevels;
- Grimbergen: inrichten van de koer en van een autobusstation;
plaatsen van wachthuisjes voor reizigers;
constructie van een gebouw voor woning en kantoren.

Groep Limburg:

- Maaseik: verbouwing van de stelplaats;
- Hasselt: constructie van een nieuw gebouw voor woning en kantoren;
inrichten van de koer;
- Tessenderlo: uitbreiding van de parking;
- Sint-Truiden: uitbreiding van de parkeer- en verkeersruimten.

Groep West-Vlaanderen:

- Kortrijk: studie voor de constructie van een nieuwe stelplaats;
constructie van een dienstgebouw bij het N.M.B.S.-station;
- Ieper: inrichten van het kantoorgebouw;
- Oostende (De Bolle, Brandariskaai en Slachthuiskaai): voortzetting van de studie voor de werken nodig voor de nieuwe installaties;
- Oostende: (Nieuwpoortse steenweg): aanleggen van een vloer voor de wasinstallatie van autobussen;
vernieuwing van de bedaking van de werkplaats en voortzetting van de werken aan de onderhouds- en herstellingsinstallaties, met het oog op het aanpassen aan de gelede motorrijtuigen;
- Middelkerke: vernieuwing van de bedaking van het onderstation.

Diverse groepen:

- plaatsen van gasolietanks in diverse stelplaatsen;
- onderhoud van de koeren in diverse stelplaatsen;
- inrichten of verbouwen van autobusstations;
- studie van de gebouwen voor onderstations te Adinkerke, De Panne, Lombardsijde, Raversijde, Wenduine en Zeebrugge;

studie en eventuele bestelling van de centrale verwarmingsinstallatie voor de stelplaatsen te Hasselt, Maaseik, Turnhout, Oostende, Kortrijk, Ieper, Kuregem, Wemmel, Grimbergen, Bouillon, Quaregnon, Jumet en Luik;
studie en eventuele bestelling van verwarmingsinstallaties met warmeluchtaanvoer voor de stelplaatsen te Turnhout, Destelbergen, Oostende, Kortrijk en Jumet.

Elektrische toerusting

Installaties voor verlichting en drijfkracht

Buiten de in 1983 reeds aangevatte installaties, die in 1984 zullen voltooid worden, zijn dergelijke installaties voorzien te Jumet (nieuwe stelplaats: gebouw voor de exploitatie, wastunnel en parking), Oostende (lokaal voor de wieldraaibank), Andenne (sociale installaties), Sint-Truiden (koer) en Bressoux (loods).

Tractie-onderstations en transformatorposten

Plaatsen van voedings- en terugstroomkabels aan de Demeybruggen te Oostende.

Monteren van een nieuwe transformatorpost te Oostende (werkplaats).

De installatie van nieuwe beveiligingsinrichtingen in de onderstations zal voortgezet worden.

Bovenleidingstoerusting

Zowel aan de Kust als in de groep Henegouwen, zullen de moderniseringswerken of de nieuwe installaties van de bovenleiding tegelijkertijd uitgevoerd worden met deze vermeld onder de rubriek «Vooruitzichten Spoorwegnet».

ROLLEND MATERIEEL

Vervoer over de weg

Volgens de thans in uitvoering zijnde bestelling zullen wij, in de loop van het jaar 1984, 11 autobussen Lag-Volvo B10R-232C in dienst stellen.

Vervoer per spoor

Vermits thans geen enkele bestelling in uitvoering is, zal geen enkel spoorvoertuig in bedrijf gesteld worden in de loop van het jaar 1984.

De computerzaal van het Hoofdbestuur.

informatica

De verwezenlijking van het plan tot financiële sanering van de Maatschappij in 1983 heeft de noodzaak aangetoond om zeer snel de schommelingen van de exploitatieontvangsten te kunnen opsporen.

Zoals vermeld in het voorwoord, was de daling van het aantal vervoerde reizigers in 1983 aanmerkelijk.

Het is dan ook om die reden dat wij besloten hebben een veralgemeende mechanisatie van de dagelijkse verkeersontvangsten tot stand te brengen.

Deze toepassing maakt niet alleen het dagelijks memoriseren van de ontvangsten van 5.000 personeelsleden mogelijk, maar tevens vereenvoudigt zij aanzienlijk het administratief controlewerk van de kasbladen van deze personeelsleden.

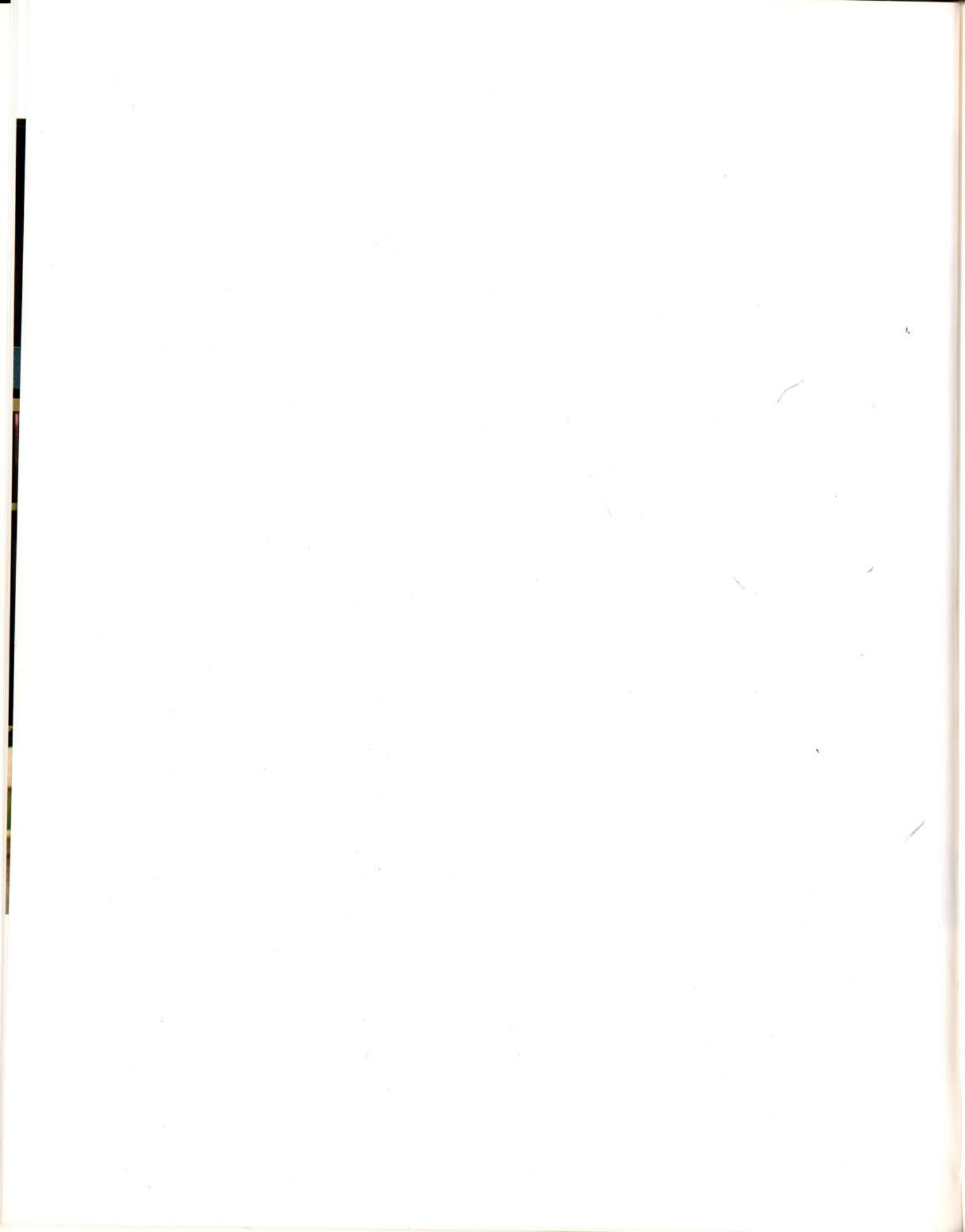
De in 1983 aangevatte tests laten toe de invoering van het systeem in 1984 gunstig tegemoet te zien.

De informatica heeft eveneens het memoriseren van de telling van de reizigers in de voertuigen in toepassing gebracht, zodanig dat de rendabiliteit van de diensten en van de lijnen beter kan nagegaan worden. Bepaalde programma's bieden nu reeds de mogelijkheid om het aantal autobussen op de lijnen te optimaliseren.

In 1983 heeft de Informaticadienst de basis aangebracht nodig voor de installatie van de terminals met beeldschermen in de gewestelijke directies.

Het merendeel van de op magnetische schijven vastgelegde bestanden, alsmede de verwerkingssystemen, dienden insgelijks belangrijke structuurhervormingen te ondergaan. Dit werk is onontbeerlijk voor een geografische uitbreiding van de informatica.

Zoals in het vorige verslag aangekondigd, werden de meeste dienstregelingen van de Maatschappij met behulp van de technieken van de burotika behandeld.

ongevallen - voorzorgsmaatregelen en beheer

ARBEIDSONGEVALLEN

	Aantal	Doden	Bestendige gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid	Tijdelijke arbeidsongeschiktheid	Zonder werkverlet
Ongevallen in dienst	519	—	15	254	250
— loontrekkenden	491	—	15	243	233
— weddetrekkenden	28	—	—	11	17
Ongevallen op de weg van het werk	55	—	4	39	12
Totalen	574	—	19	293	262

Het totaal van de ongevallen in dienst en op de weg van het werk bedroeg 574, tegen 567 in 1982.

Er werd geen enkel dodelijk ongeval in dienst, noch op de weg van het werk, opgetekend.

Het aantal ongevallen van de rubriek «Bestendige gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid» is gestegen (15 gevallen in 1982 - 19 gevallen in 1983).

Het aantal ongevallen met tijdelijke arbeidsongeschiktheid is vermeerderd (289 gevallen in 1982 - 293 gevallen in 1983).

Het aantal ongevallen zonder werkverlet bleef ongewijzigd (262 gevallen in 1982 - 262 gevallen in 1983).

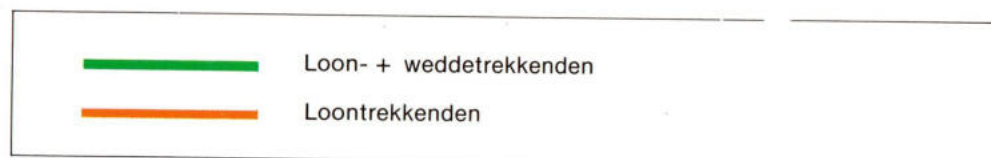
A. Ongevallen in dienst

1. Aantal ongevallen en hun lichamelijke gevolgen

Het aantal ongevallen in dienst bedraagt 519, tegenover 518 in 1982.

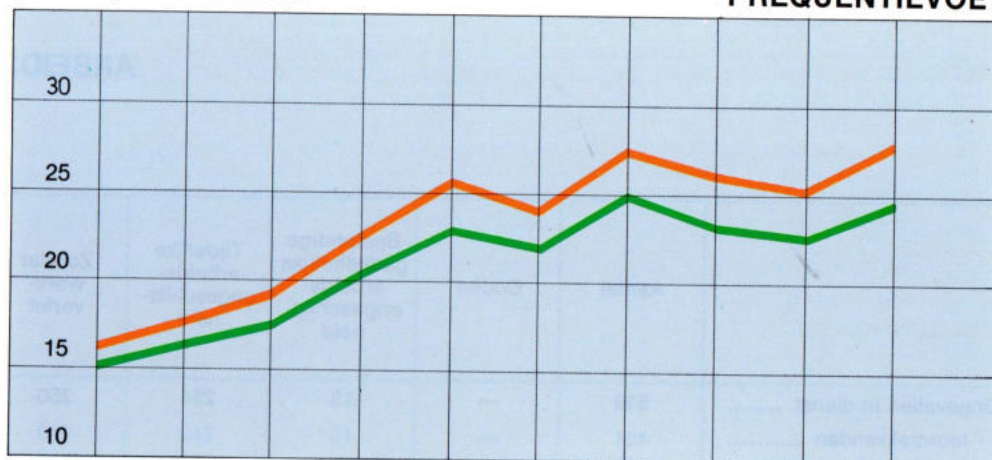
Er deden zich 15 ongevallen met bestendige gedeeltelijke ongeschiktheid voor, tegen 9 in 1982.

ARBEIDSONGEVALLEN

Aantal ongevallen met arbeidsongeschiktheid
per miljoen werkuren

FREQUENTIEVOET

Aantal dagen arbeidsongeschiktheid
per duizend werkuren

GRAAD VAN ERNST

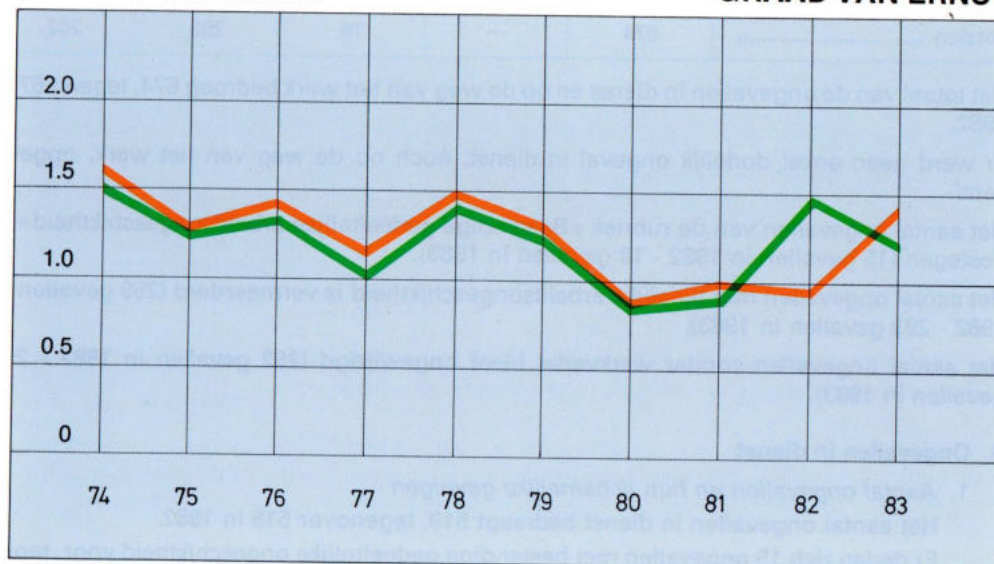

Diagram 12

2. *Ongevallen met werkverlet, overkomen aan de loontrekkenden*

Het aantal ongevallen met werkverlet, overkomen aan de loontrekkende personeelsleden, bedroeg 258, tegen 254 in 1982.

De hiernavolgende tabel geeft, voor de jongste 3 jaren, de onderverdeling van het aantal ongevallen met werkverlet per exploitatiegroep, evenals het aantal ongevallen per 100 loontrekkenden.

Groep	1981	1982	1983
Hoofdbestuur	2	1	2
Antwerpen	33	12	36
Oost-Vlaanderen	—	—	—
Henegouwen	125	131	119
Namen-Luxemburg	10	11	12
Luik	24	28	23
Brabant	35	33	28
Limburg	20	14	17
West-Vlaanderen	28	24	21
Net	277	254	258
Voor 100 loontrekkenden	4,1	3,9	4,3

Het diagram 12 geeft de schommeling weer van de graad van frequentie en van de globale graad van ernst tijdens de jongste 10 jaren.

3. *Veiligheidswedstrijd*

In de permanente veiligheidswedstrijd werden tijdens het dienstjaar zeer verdienstelijke resultaten geboekt, te weten:

3.000 dagen zonder ongeval met werkverlet:

- ploeg nr. 4 van groep Oost-Vlaanderen: 52 arbeiders - Beweging Sint-Niklaas.
- ploeg nr. 17 van groep Brabant: 56 arbeiders - Beweging Haacht - Diegem.

2.000 dagen zonder ongeval met werkverlet:

- ploeg nr 1 van groep Oost-Vlaanderen: 136 arbeiders - Beweging Destelbergen.
- ploeg nr. 14 van groep Henegouwen: 44 arbeiders - werkplaats Eugies.
- ploeg nr. 23 van groep Brabant: 40 arbeiders - werkplaats Kuregem.
- ploeg nr. 7 van groep West-Vlaanderen: 73 arbeiders - Beweging sector Ieper.

1.000 dagen zonder ongeval met werkverlet:

- ploeg nr. 6 van groep Namen-Luxemburg: 87 arbeiders - Beweging sector Florennes.
- ploeg nr. 6 van groep Luik: 108 arbeiders - Beweging Bressoux - Rocourt.
- ploeg nr. 16 van groep Brabant: 40 arbeiders - werkplaats Kessel-Lo.

ONGEVALLEN DERDEN-SPOOR

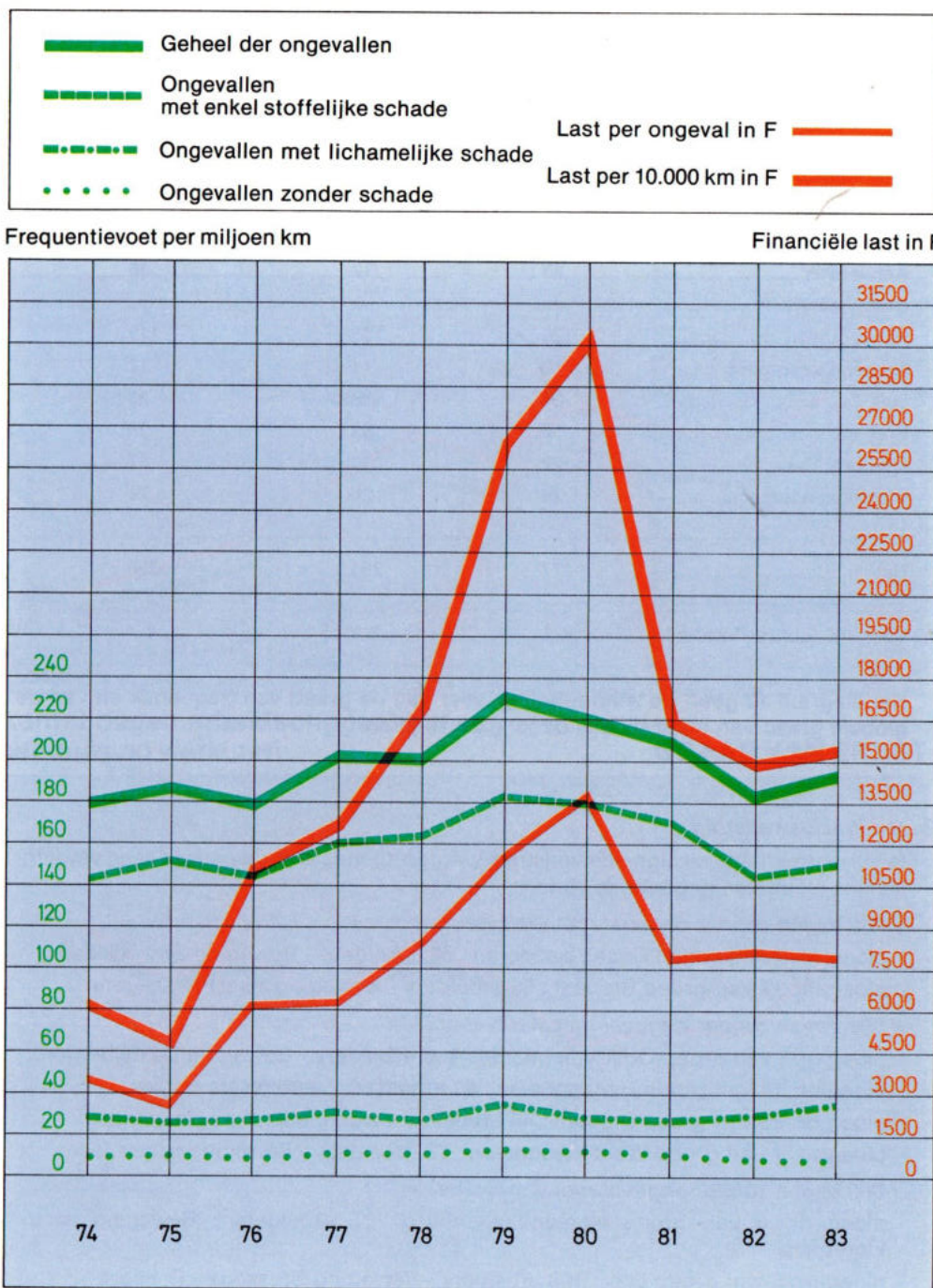

Diagram 13

B. Ongevallen op de weg van het werk

Er deden zich 55 ongevallen op de weg van het werk voor, tegenover 49 in 1982.

Er werden 4 gevallen met bestendige gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid genoteerd (tegenover 6 gevallen in 1982).

C. Rijscholen

Onze rijscholen hebben 134 bewijzen van beroepsvaardigheid afgeleverd, buiten de aanvullende scholing die werd verstrekt aan de kandidaten die reeds houder waren van een rijbewijs D.

ONGEVALLEN DERDEN - SPOOR EN WEG

A. Ongevallen-Spoor (afgelegde km : 4.578.795)

	Schade- gevallen	Frequentie (1.000.000 km)	Doden	Gewonden	
				zwaar	licht
Ontsporingen	45	9,8	—	—	—
Aanrijdingen tussen spoorvoertuigen	22	4,8	—	—	28
Aanrijdingen met weggebruikers	514	112,3	4	7	96
— auto's	478	104,4	3	4	79
— motors en fietsen	11	2,4	1	1	6
— voetgangers	14	3,1	—	2	11
— andere weggebruikers	11	2,4	—	—	—
Ongevallen overkomen aan reizigers	90	19,7	—	2	78
Ongevallen aan het materieel en aan de instal- laties	137	29,9	—	2	10
Andere ongevallen	75	16,4	—	—	10
Totalen	883	192,9	4	11	222

Terwijl het aantal afgelegde kilometers vermeerderde met 3,5% (4.578.795 km tegenover 4.420.171 km in 1982), werden er 883 ongevallen geregistreerd, tegenover 806 in 1982. Hieruit vloeit voort dat de frequentievoet per miljoen afgelegde kilometer van 182,3 in 1982 stijgt tot 192,9.

Er deden zich vier dodelijke ongevallen voor (tegenover 8 in 1981 en 5 in 1982).

ONGEVALLEN DERDEN-WEG

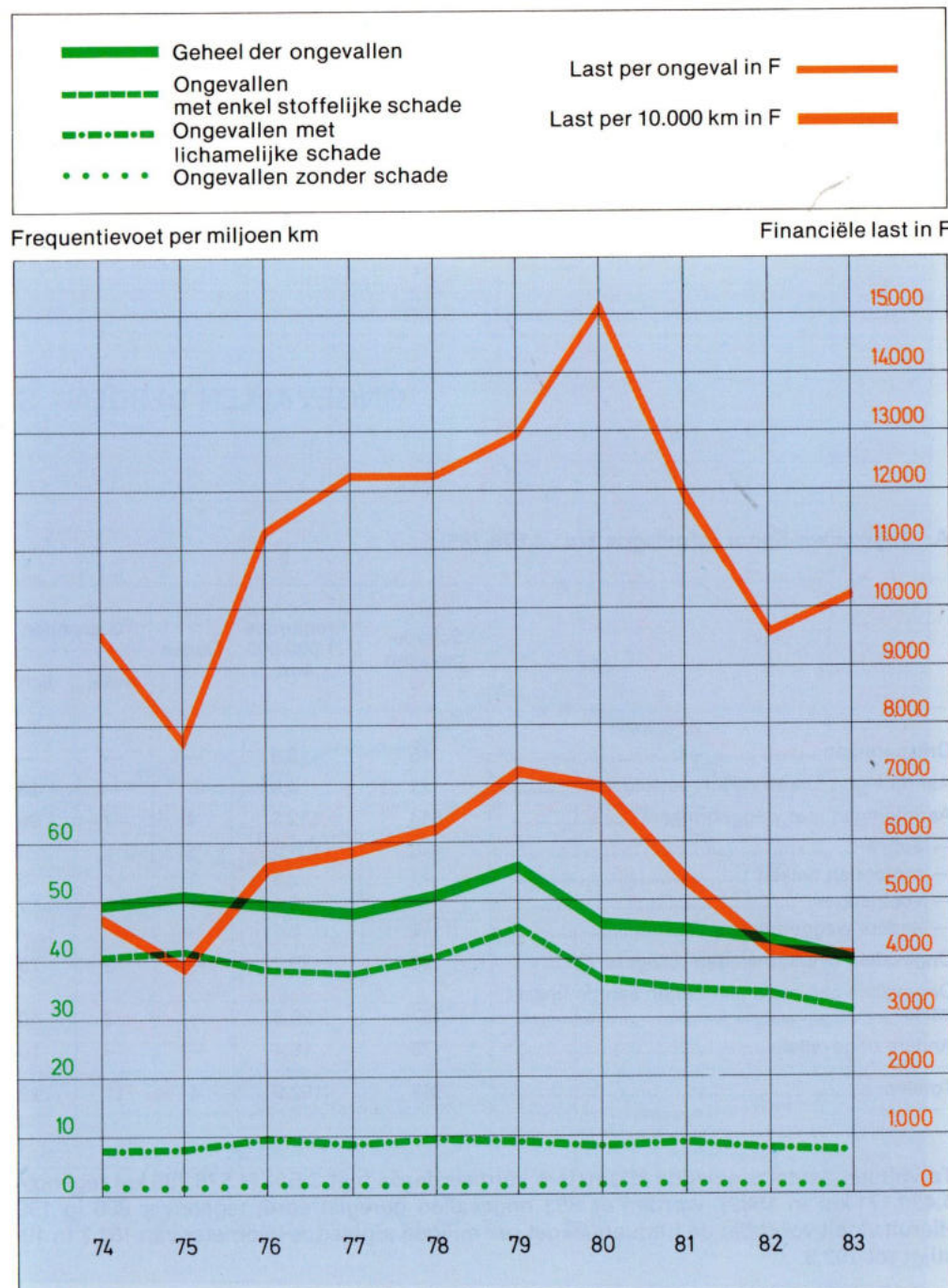

Diagram 14

Het aantal zwaargewonden beliep 11 (tegenover 24 in 1981 en 16 in 1982).

Er waren 222 lichtgewonden (110 in 1981 en 138 in 1982).

De slachtoffers van de lichamelijke ongevallen, onderverdeeld in reizigers en weggebruikers, zijn voor de jongste drie dienstjaren als volgt gespreid :

	Reizigers			Weggebruikers		
	1981	1982	1983	1981	1982	1983
Doden	—	—	—	8	5	4
Zwaargewonden	11	2	1	13	14	10
Lichtgewonden ...	64	87	144	46	51	78
Totalen	75	89	145	67	70	92

Het diagram 13 geeft de evolutie weer van het risico en van de financiële lasten tijdens de jongste 10 jaren.

B. Ongevallen-Weg (afgelegde km : 105.029.267)

	Schade- gevallen	Frequentie (1.000.000 km)	Doden	Gewonden	
				zwaar	licht
Exploitatieongevallen (slippen, enz.)	390	3,7	—	—	2
Aanrijdingen met andere weggebruikers	2.310	22,0	7	17	266
— auto's	2.112	20,1	4	8	171
— motors en fietsen	109	1,0	2	5	45
— voetgangers	61	0,6	1	4	48
— spoorvoertuigen	17	0,2	—	—	—
— andere weggebruikers	11	0,1	—	—	2
Ongevallen overkomen aan reizigers	546	5,2	1	22	495
Ongevallen aan het materieel van de Nationale Maatschappij	704	6,7	—	—	6
Andere verkeersongevallen	202	1,9	—	—	44
Totalen	4.152	39,5	8	39	813

ongevallen - voorzorgsmaatregelen en beheer

Terwijl het aantal afgelegde kilometers praktisch ongewijzigd bleef (105.029.267 km tegenover 104.979.763 km in 1982), werden er 4.152 ongevallen geregistreerd, tegenover 4.519 in 1982, zegge een vermindering met 8%. Hieruit vloeit voort dat de frequentievoet per miljoen afgelegde kilometer van 43,0 in 1982 terugloopt tot 39,5.

Er werden 8 dodelijke ongevallen geteld (tegenover 8 in 1981 en 6 in 1982).

Het aantal zwaargewonden bedroeg 39 (tegenover 106 in 1981 en 46 in 1982).

Er werden 813 lichtgewonden genoteerd (tegenover 990 in 1981 en 879 in 1982).

De slachtoffers van lichamelijke ongevallen, onderverdeeld in reizigers en weggebruikers, zijn voor de jongste drie dienstjaren als volgt gespreid:

	Reizigers			Weggebruikers		
	1981	1982	1983	1981	1982	1983
Doden	—	—	1	8	6	7
Zwaargewonden	54	28	22	52	18	17
Lichtgewonden ...	706	649	572	284	230	241
Totalen	760	677	595	344	254	265

Het diagram 14 geeft de evolutie weer van het risico en van de financiële lasten tijdens de jongste tien jaren.

RISICO BRAND

Vergelijkende tabel van de tijdens de jongste drie jaren geregistreerde schadegevallen.

	Aantal schadegevallen		
	1981	1982	1983
Gebouwen en installaties	3	4	7
Spoorvoertuigen	41	29	14
Autobussen en andere wegvoertuigen	23	18	17
Aanwonenden	—	—	—
Totalen	67	51	38

De meeste van die gevallen betreffen een begin van brand veroorzaakt door kortsluitingen in de elektrische toerusting van het rollend materieel, zonder ernstige gevolgen.

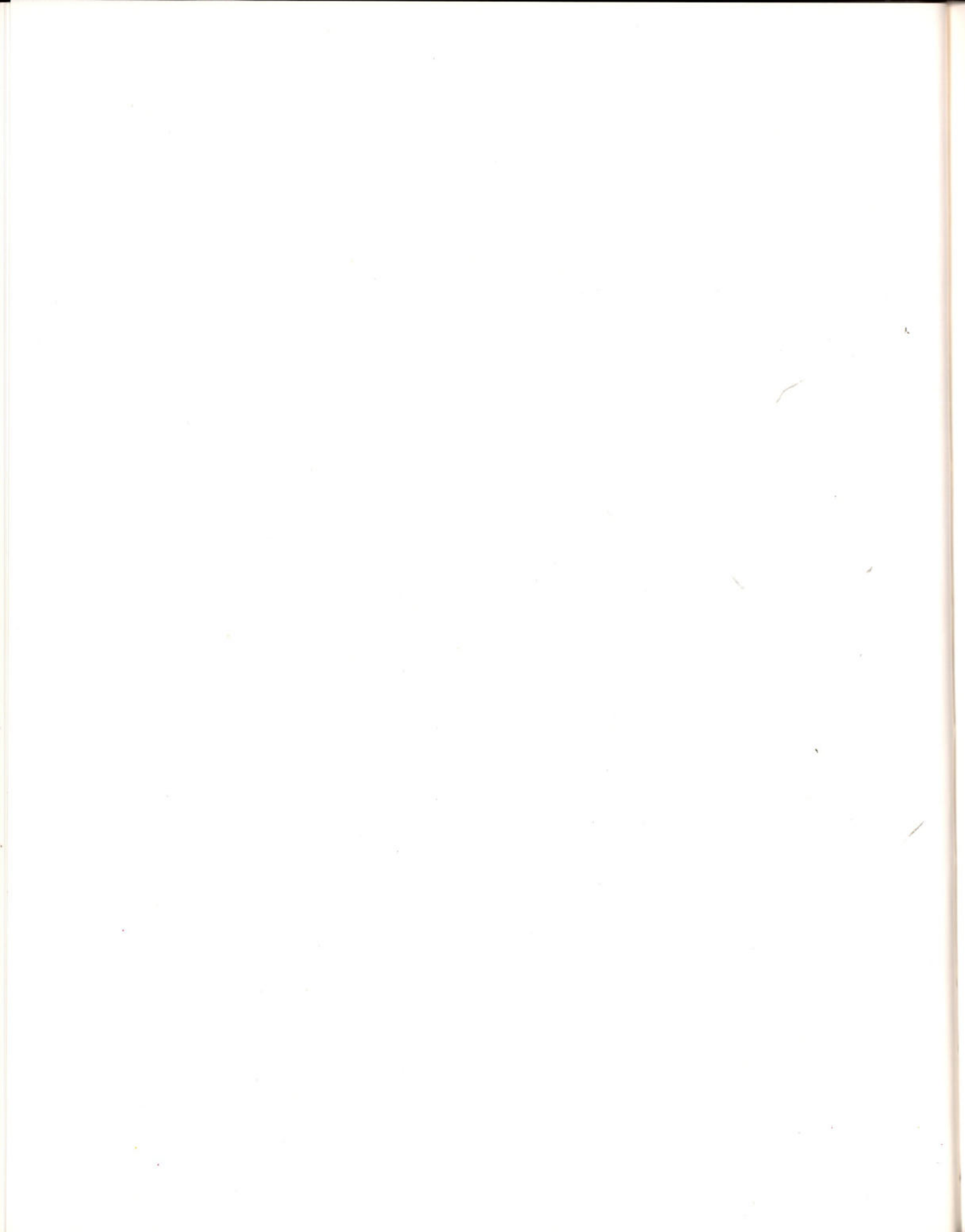
financiën

KAPITALEN

Ingeschreven

Op 31 december 1983 hadden de Staat, de provinciën, de gemeenten en de particulieren op de kapitalen van de vergunde lijnen (de autobusdiensten regime 1931 inbegrepen) ingeschreven volgens de verhoudingen aangegeven in de hiernavolgende tabel:

Toestand op 31 december 1983	KAPITAAL	SOMMEN				Gemiddelde quota's %			
		Staat	Provinciën	Gemeenten	Particulieren	Staat	Pro- vin- ciën	Ge- meen- ten	Par- ticu- lieren
Spoorlijnen en autobus- diensten (regime 1931)	1.186.212.000	571.091.000	338.067.000	270.892.000	6.162.000	48,2	28,5	22,8	0,5
Vergunde, doch niet aan- gelegde spoorlijnen	10.295.000	10.295.000	—	—	—	100,0	—	—	—
Net	1.196.507.000	581.386.000	338.067.000	270.892.000	6.162.000	48,6	28,3	22,6	0,5

**jaarrekening van het boekjaar 1983:
balans per 31 december 1983**

ACTIEF

	Bedragen per einde boekjaar afgesloten op :			
	31.12.1983		31.12.1982	
	In duizenden franken			
OPRICHTINGSKOSTEN		80.448		82.574
MATERIELE VASTE ACTIVA		9.910.218		9.664.811
Terreinen en gebouwen	908.449		563.099	
Installaties, machines en uitrusting	186.601		155.209	
Meubilair en rollend materieel	3.899.678		4.628.784	
Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	4.904.201		4.308.206	
In erfpacht, huurfinanciering of met gelijkaardige rechten gehouden vaste activa	—		120	
Andere materiële vaste activa	11.289		9.393	
FINANCIELE VASTE ACTIVA		300		297
Andere financiële vaste activa				
Overige vorderingen en borgtochten in contanten	300		297	
VORDERINGEN OP LANGER DAN EEN JAAR		1.911.184		1.967.499
Overige vorderingen	1.911.184		1.967.499	
VOORRADEN		755.553		744.020
Grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen	607.968		594.532	
Goederen in bewerking, werken in uitvoering, afval	46.210		32.084	
Vooruitbetalingen op aankopen voor voorraden	101.375		117.404	
VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR		1.659.045		1.376.817
Wegens leveringen of diensten	969.471		589.236	
Overige vorderingen				
Overige debiteuren	689.574		787.581	
THESAURIEBELEGGINGEN		343.245		520.489
BESCHIKBARE WAARDEN		585.642		497.323
OVERLOPENDE REKENINGEN		2.184.800		1.997.563
		17.430.435		16.851.393

Opgemaakt te Brussel, op 27 februari 1984.

De Directeur-generaal,
C. HENRARD

Nagezien door het Comité van toezicht in zitting van 25 april 1984.

De Voorzitter,
R. BONZI

PASSIEF

	Bedragen per einde boekjaar afgesloten op :			
	31.12.1983		31.12.1982	
	In duizenden franken			
KAPITAAL		1.196.507		1.196.507
Ingetekend kapitaal	1.196.507		1.196.507	
RESERVES		135.139		135.139
Beschikbare reserve	135.139		135.139	
OVERGEDRAGEN VERLIES (–)		– 1.518.565		– 1.545.246
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN LASTEN		1.171.272		970.127
SCHULDEN OP LANGER DAN EEN JAAR		12.820.119		12.632.596
Obligatieleningen (niet-achtergesteld)				
Niet-converteerbaar	10.241.985		10.397.220	
Pensioenfonds	24.850		35.708	
Kredietinstellingen	2.553.284		2.199.668	
SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR		2.475.171		2.343.716
Tijdens het boekjaar vervallende schulden op langer dan een jaar	748.469		687.332	
Kredietinstellingen	—		—	
Schulden uit hoofde van goederen en diensten	881.926		935.917	
Schulden en voorzieningen wegens belastingen, sociale lasten en bezoldigingen	808.738		674.487	
Ontvangen vooruitbetalingen	6.604		9.636	
Andere leningen en borgtochten ontvangen in contanten	315		292	
Andere schulden	29.119		36.052	
OVERLOPENDE REKENINGEN		1.150.792		1.118.554
		17.430.435		16.851.393

Afgesloten door de Raad van beheer in zitting van 6 maart 1984.

De Voorzitter,
R. DENISON

**jaarrekening van het boekjaar 1983:
resultatenrekening**

KOSTEN

	Geboekte bedragen tijdens het boekjaar:			
	1983		1982	
	In duizenden franken			
	BEDRIJFSRESULTATEN			
Handelsgoederen, grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen		1.382.602		1.497.783
Aankopen	1.399.286		1.550.018	
Voorraadwijzigingen	— 16.684		— 52.235	
Diverse goederen en diensten		3.972.072		3.767.234
Aankopen en leveringen	3.972.072		3.767.234	
Personeel		6.790.815		6.772.877
Bezoldigingen, pensioenen en andere personeelskosten	6.788.280		6.769.821	
Pensioenfondsen	2.535		3.056	
Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en lasten		714.537		436.054
Afschrijvingen	594.610		406.918	
Waardeverminderingen op voorraden en op vorderingen op ten hoogste één jaar	3.215		11.634	
Voorzieningen voor risico's en lasten	116.712		17.502	
Andere bedrijfskosten		2.587		3.522
		12.862.613		12.477.470
	FINANCIELE RESULTATEN			
Kosten van de schulden op langer dan één jaar		1.363.262		1.182.869
Interessen	1.345.521		1.182.869	
Afschrijvingen van disagio's en kosten op leningen	17.741		—	
Kosten van de schulden op ten hoogste één jaar		9		—
Andere financiële kosten		97.560		65.512
Diverse financiële kosten	97.560		65.512	
		1.460.831		1.248.381
	UITZONDERLIJKE RESULTATEN			
Minderwaarden op de realisatie van vaste activa		8		—
Andere uitzonderlijke kosten		17.676		24.715
		17.684		24.715
	RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
Winst van het boekjaar		26.681		—
		26.681		—
Algemene totalen		14.367.809		13.750.566

OPBRENGSTEN

		Geboekte bedragen tijdens het boekjaar :			
		1983		1982	
		In duizenden franken			
BEDRIJFSRESULTATEN					
Omzet	—	5.238.703	—	4.832.808	
Voorraadwijzigingen van de goederen in bewerking, fabrikaten en afval en van de werken in uitvoering	—	14.125	—	5.797	
Interne werken gevaloriseerd op vaste activa	—	298.030	—	460.592	
Andere bedrijfsopbrengsten	—	201.922	—	179.686	
		5.752.780		5.478.883	
FINANCIELE RESULTATEN					
Opbrengsten uit andere vorderingen, uit thesauriebeleggingen en uit beschikbare waarden	—	36.137	—	27.183	
Andere financiële opbrengsten	—	1.616	—	1.458	
		37.753		28.641	
UITZONDERLIJKE RESULTATEN					
Meerwaarden op realisatie van vaste of buiten gebruik gestelde activa	—	30.962	—	49.914	
Andere uitzonderlijke opbrengsten	—	20.314	—	4.135	
		51.276		54.049	
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR					
Bijdrage van de Belgische Staat tot het evenwicht van het resultaat van het boekjaar		8.526.000		8.059.000	
Tussenkomst in de bedrijfsresultaten	7.136.514		6.868.593		
Tussenkomst in de financiële en uitzonderlijke resultaten	1.389.486		1.190.407		
Verlies van het boekjaar		—		129.993	
		8.526.000		8.188.993	
		14.367.809		13.750.566	
Algemene totalen					

**jaarrekening van het boekjaar 1983:
toelichting**

jaarrekening van het boekjaar 1983 - toelichting

Oprichtingskosten

(In duizenden franken)

Disagio's op leningen en kosten van uitgifte van leningen	74.522
Toegerekende interesten	5.926

Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen

Boekwaarde op 31 december 1982:		563.099
Aanschaffingswaarde	1.785.700	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 1.222.601	
Mutaties van het boekjaar:		+ 345.350
Aanschaffingen (inclusief interne werken)	8.855	
Overdrachten en buitengebruikstellingen tegen aanschaffingswaarde	- 2.124	
Overboekingen naar een andere rubriek	+ 463.600	
Afschrijvingen en waardeverminderingen:		
gevormde	- 125.928	
afgeboekt bij overdracht of buitengebruikstelling	+ 947	
Boekwaarde op 31 december 1983:		908.449
Aanschaffingswaarde	2.256.031	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 1.347.582	

Installaties, machines en uitrusting

Boekwaarde op 31 december 1982:		155.209
Aanschaffingswaarde	739.589	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 584.380	
Mutaties van het boekjaar:		+ 31.392
Aanschaffingen (inclusief interne werken)	33.666	
Overdrachten en buitengebruikstellingen tegen aanschaffingswaarde	- 2.303	
Overboekingen naar een andere rubriek	+ 26.284	
Afschrijvingen en waardeverminderingen:		
gevormde	- 28.558	
afgeboekt bij overdracht of buitengebruikstelling	+ 2.303	
Boekwaarde op 31 december 1983:		186.601
Aanschaffingswaarde	797.236	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 610.635	

jaarrekening van het boekjaar 1983 - toelichting

(In duizenden franken)

Meubilair en rollend materieel

Boekwaarde op 31 december 1982:		4.628.784
Aanschaffingswaarde	8.620.609	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 3.991.825	
Mutaties van het boekjaar:		- 729.106
Aanschaffingen (inclusief interne werken)	1.970	
Overdrachten en buitengebruikstellingen tegen aanschaffingswaarde	- 274.332	
Overboekingen naar een andere rubriek	+ 218	
Afschrijvingen en waardeverminderingen:		
gevormde	- 731.196	
afgeboekt bij overdracht of buitengebruikstelling	+ 274.332	
overboekingen naar een andere rubriek	- 98	
Boekwaarde op 31 december 1983:		3.899.678
Aanschaffingswaarde	8.348.465	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 4.448.787	

Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen op materiële vaste activa

Boekwaarde op 31 december 1982:		4.308.206
Aanschaffingswaarde	4.308.206	
Mutaties van het boekjaar:		+ 595.995
Aanschaffingen (inclusief interne werken)	1.085.880	
Overboekingen naar een andere rubriek	- 489.885	
Boekwaarde op 31 december 1983:		4.904.201
Aanschaffingswaarde	4.904.201	

In erfpacht, huurfinanciering of met gelijkaardige rechten gehouden vaste activa

Boekwaarde op 31 december 1982:		120
Aanschaffingswaarde	218	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 98	
Mutaties van het boekjaar:		- 120
Overboekingen naar een andere rubriek	- 218	
Afschrijvingen en waardeverminderingen:		
overboekingen naar een andere rubriek	+ 98	
Boekwaarde op 31 december 1983:		—
Aanschaffingswaarde	—	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	—	

jaarrekening van het boekjaar 1983 - toelichting

(In duizenden franken)

Andere materiële vaste activa

Boekwaarde op 31 december 1982:		9.393
Aanschaffingswaarde	57.596	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 48.203	
Mutaties van het boekjaar:		+ 1.896
Aanschaffingen (inclusief interne werken)	2.639	
Overdrachten en buitengebruikstellingen tegen aanschaffingswaarde	- 65	
Overboekingen naar een andere rubriek	—	
Afschrijvingen en waardeverminderingen:		
gevormde	- 743	
afgeboekt bij overdracht of buitengebruikstelling	+ 65	
Boekwaarde op 31 december 1983:		11.289
Aanschaffingswaarde	60.170	
Geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen	- 48.881	

Financiële vaste activa

Boekwaarde op 31 december 1982:		297
Aanschaffingswaarde	297	
Mutaties van het boekjaar:		+ 3
Aanschaffingen	5	
Overdrachten en buitengebruikstellingen tegen aanschaffingswaarde	- 2	
Boekwaarde op 31 december 1983:		300
Aanschaffingswaarde	300	

Waardeverminderingen geboekt bij toepassing van artikel 31, 2de tot 4de lid, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 op:

Vorraden

In duizenden franken	
Op 31 december	
1983	1982
3.215	11.634

jaarrekening van het boekjaar 1983 - toelichting

	In duizenden franken	
	Op 31 december	
	1983	1982
Thesauriebeleggingen		
Vastrentende effecten	321.945	320.489
Termijnrekeningen	21.300	200.000
Aantal uitgegeven aandelen:		
1983: 1.196.507		
1982: 1.196.507		
Voorzieningen voor risico's en lasten		
Kosten van grote herstellings- of onderhoudswerken	44.000	—
Verlies- of kostenrisico's die voor de onderneming voortvloeien uit:		
- hangende geschillen	659.004	551.861
Andere risico's en lasten	468.268	418.266
Schulden gewaarborgd door:		
- zakelijke zekerheden verstrekt of onherroepelijk beloofd door de onderneming	58.111	70.737
- de Belgische openbare overheden	13.533.738	13.276.220
Schulden op langer dan één jaar, welke op ten hoogste één jaar zullen vervallen		
Obligatieleningen niet achtergesteld		
- niet converteerbaar	352.785	337.360
Pensioenfondsen	10.000	8.000
Schulden van erfpacht, huurfinanciering en gelijkgestelde schulden	—	120
Kredietinstellingen	385.684	341.852
Bezoldigingen, pensioenen en andere personeelskosten		
Bezoldigingen	3.779.083	3.847.846
Patronale bijdragen van sociale verzekering	1.545.697	1.555.748
Andere sociale voordelen en personeelskosten	1.016.281	895.628
Rust- en overlevingspensioenen	446.778	470.018

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en pensioenen toegekend, ten laste van de resultatenrekening, aan beheerders, zaakvoerders, commissarissen, gewezen beheerders, zaakvoerders en commissarissen

Globaal bedrag

Verbintenissen en verhaalrechten

Zakelijke waarborgen gesteld op eigen tegoeden

Vastrentende effecten

- ter verzekering van het patrimonium der gepensioneerde agenten
- ter verzekering van het bezit van de « Gemengde - Verzekeringskas »
- in pand en borgtochten gegeven

Ontvangen waarborgen

Bankgaranties

Borgstellingsakten

Speciën

Effecten

Goederen van derden

Neergelegde obligaties N.M.V.B., tegen bewijsschriften

Huurovereenkomsten op lange termijn en huurfinancieringen

- Meubilair en rollend materieel

Verbintenissen tot aankoop

Terreinen en gebouwen

Installaties, machines en uitrusting

Meubilair en rollend materieel

Vorraden

Diverse

Te vervallen interesten op investeringsleningen

Ontvangstdocumenten in handen van verkopers

Nog om te ruilen obligaties N.M.V.B.

Wisselrisico's op interesten en terugbetalingen van leningen in vreemde deviezen

In duizenden franken	
Op 31 december	
1983	1982
441	581
23.261	27.029
34.850	43.708
162.488	163.109
144.040	94.778
148.987	240.430
5.960	7.397
1.345	2.398
501.906	515.389
—	9
563.854	999.371
65.135	254.857
183.747	497.355
280.000	350.000
8.429.600	8.890.859
25.022	22.565
255	270
1.066.572	—

Regels voor waardering, voor afschrijvingen, voor waardeverminderingen en voor de vorming van voorzieningen voor risico's en lasten

De actiefbestanddelen worden gewaardeerd tegen hun aanschaffingswaarde, behalve de voorraden die gewaardeerd worden door toepassing van de gewogen gemiddelde prijzen.

De afschrijvingen van de materiële vaste activa worden berekend over een looptijd overeenstemmend met deze van de leningen aangegaan ter financiering van deze activa; wat de boeking op de resultatenrekening betreft, komen de terugbetaalde tranches van deze leningen in de plaats van bedoelde afschrijvingen.

Bij het afsluiten van ieder boekjaar worden de waardeverminderingen en de vorming van voorzieningen voor risico's en lasten verantwoord en aan de Raad van beheer voorgesteld voor onderzoek en goedkeuring.

Beknorte beschrijving van het aanvullend stelsel van rust- of overlevingspensioenen

De N.M.V.B. kent twee stelsels van rust- en overlevingspensioenen:

- 1) het stelsel van de « Gemengde-Verzekeringskas » (G.V.K.);
- 2) dit van de « Kas tot Uitkering van Bijslagen bij het wettelijk pensioen » (K.U.B.).

I. Gemengde-Verzekeringskas

- 1) Zijn aangesloten, de personeelsleden die vóór 9.11.1948 bij het Hoofdbestuur definitief werden aangenomen.
- 2) De Gemengde-Verzekeringskas, intern organisme van de Nationale Maatschappij, heeft als doel aan de personeelsleden, beoogd onder 1), bij de opruststelling of in geval van volledige invaliditeit of aan hun reglementaire rechthebbenden, in geval van overlijden gedurende de loopbaan, het patrimonium te waarborgen overeenkomstig het organiek reglement van deze Kas.

De term « patrimonium » dient geïnterpreteerd als vertegenwoordigend ofwel het verzekerde of beloofde kapitaal, ofwel de lijfrente welke volgens de tarieven met dat kapitaal overeenstemt.
- 3) De Gemengde-Verzekeringskas wordt gestijfd door de stortingen:
  - a) van de aangeslotenen
  - b) van de N.M.V.B.

4) Rust- en overlevingspensioenen

a) Rustpensioenen

Het bedrag stemt overeen met zoveel 55sten van de laatste activiteitswedde als de betrokkenen jaren dienst tellen, met maximum 75% van voornoemde wedde.

De lijfrente, voortspruitend uit het totale patrimonium verleend door de Gemengde-Verzekeringskas, wordt van het rustpensioen afgetrokken.

Het wettelijk pensioen wordt eveneens afgetrokken van het bedrag van het rustpensioen.

Het saldo wordt rechtstreeks door de Nationale Maatschappij ten laste genomen onder de benaming « bijkomende rusttoelage ».

b) Weduwepensioen

Het bedrag stemt overeen met zoveel 100sten plus 10 als de echtgenoot jaren dienst telde, met maximum 50% van de laatste wedde van de overledene.

De 2/3 van de lijfrente van het totale patrimonium, alsmede het bedrag van het wettelijk weduwepensioen, worden afgetrokken.

Het saldo wordt rechtstreeks door de Nationale Maatschappij ten laste genomen onder de benaming «bijkomende overlevingstoelage».

c) Pensioen der wezen van vader en moeder

Het bedrag van de toelage varieert naar gelang van het aantal wezen en mag het aan de weduwe toegekende pensioen niet overschrijden.

II. Kas tot Uitkering van Bijslagen bij het wettelijk pensioen (K.U.B.)

- 1) Zijn aangesloten, de effectieve personeelsleden van de N.M.V.B. die niet tot de G.V.K. behoren.
- 2) De K.U.B. wordt opgevat en werkt onder het stelsel van onderlinge kas. Zij sluit elke vorming uit van pensioenen onder individuele titel en legt bijgevolg geen mathematische reserve aan.
- 3) De Kas wordt gestijfd door de storting:
  - a) van de aangeslotenen
  - b) van de N.M.V.B.
- 4) Het bedrag van de verleende toelage wordt als volgt bepaald:
  - a) **opruststelling :**
70% van brutowedde of -loon van de betrokkene op het ogenblik van de opruststelling, verminderd met het wettelijk pensioen en naar rata van 1/35ste per jaar dienst;
  - b) **overleving :**
    - 1°) *weduwe*: maximum 2/3 van het pensioen dat aan de overleden echtgenoot zou toegekend geweest zijn;
    - 2°) *wezen van vader en moeder*: een toelage die varieert naar gelang van het aantal wezen en die het aan de weduwe toegekende bedrag niet mag overschrijden.

**resultaten 1983
van de spoorlijnen
en van de autobusdiensten**

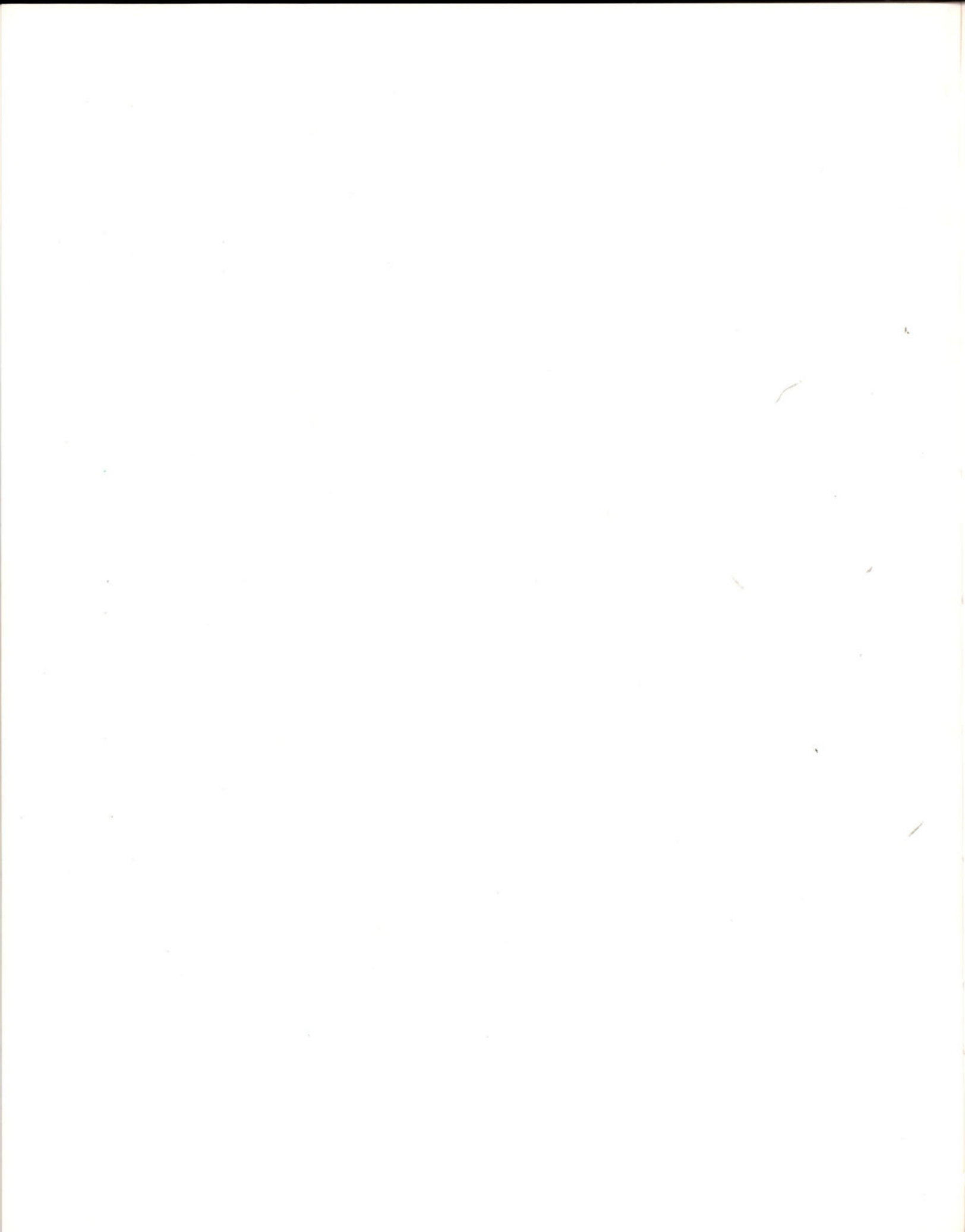
RUBRIEKEN	AFGELEGDE KILOMETERS		OPBRENGSTEN	
	Spoor- lijnen	Autobus- diensten	Verkeersontvangsten	
			Spoor- lijnen	Autobus- diensten
Spoorlijnen en autobusdiensten regime 1931				
Lijnen van het Westen van de provincie Antwerpen		5.263.780		207.471.276
Lijnen van het Oosten van de provincie Antwerpen		18.883.005		528.366.492
Lijnen van de provincie Oost-Vlaanderen		16.277.683		414.430.295
Lijnen van het Kortrijkse		4.414.910		116.658.305
Lijnen van de Kust	1.506.063	4.001.211	127.499.585	103.078.698
Lijnen van het centrum der provincie West-Vlaanderen		10.082.123		215.897.532
Buurtlijnen van de groep Charleroi	2.218.251	7.744.103	94.333.279	160.321.299
Buurtlijnen van de groep Bergen en Borinage		5.822.995		183.941.278
Buurtlijnen van de groep Centrum	854.481	2.486.177	33.269.494	73.657.124
Buurtlijnen van de groep Doornik		3.353.526		75.045.763
Lijnen der streek van Chimay-Couvin		377.656		9.592.273
Lijnen van het Naamse	33.374	12.665.024	9.001.751	341.357.298
Lijnen van de provincie Luxemburg		6.130.037		105.831.177
Lijnen van het noordoosten van de provincie Luik		8.957.638		222.575.847
Lijnen van de Condroz		1.717.551		37.701.113
Lijnen van het noordwesten van de provincie Luik		7.001.420		201.833.578
Lijnen van de provincie Limburg		18.227.822		419.653.062
Lijnen van de groep Brussel		23.707.333		776.841.792
Lijnen van de groep Leuven		11.798.212		254.244.124
Algemene totalen	4.612.169	168.912.206	264.104.109	4.448.498.326

OPBRENGSTEN			Kosten	Verlies	Verhouding opbrengsten/ kosten in %
Compensatie- vergoedingen	Andere	Totalen			
22.559.963	15.066.097	245.097.336	412.117.448	167.020.112	59,47
54.790.634	24.062.466	607.219.592	1.226.165.633	618.946.041	49,52
45.540.781	21.482.484	481.453.560	1.104.932.294	623.478.734	43,57
12.609.047	4.766.253	134.033.605	318.543.672	184.510.067	42,08
31.012.470	14.156.364	275.747.117	1.093.854.790	818.107.673	25,21
17.673.718	9.817.925	243.389.175	636.486.975	393.097.800	38,24
28.239.909	15.183.042	298.077.529	1.309.324.364	1.011.246.835	22,77
22.930.776	8.141.890	215.013.944	498.144.513	283.130.569	43,16
10.401.823	6.031.033	123.359.474	633.333.837	509.974.363	19,48
6.034.522	2.625.750	83.706.035	232.989.369	149.283.334	35,93
2.847.648	614.807	13.054.728	30.065.112	17.010.384	43,42
35.300.692	15.685.462	401.345.203	986.078.153	584.732.950	40,70
20.360.589	10.393.238	136.585.004	379.174.126	242.589.122	36,02
11.983.441	6.556.382	241.115.670	636.017.444	394.901.774	37,91
14.470.635	2.240.312	54.412.060	132.333.563	77.921.503	41,12
25.259.781	13.376.100	240.469.459	611.529.779	371.060.320	39,32
52.795.141	20.543.341	492.991.544	1.125.468.223	632.476.679	43,80
82.402.019	42.285.290	901.529.101	1.854.150.888	952.621.787	48,62
28.886.572	12.257.103	295.387.799	762.597.071	467.209.272	38,72
526.100.161	245.285.339	5.483.987.935	13.983.307.254	8.499.319.319	39,22

verslag

uitgebracht door het comité van toezicht

VERSLAG UITGEBRACHT DOOR HET COMITE VAN TOEZICHT

Mevrouwen, Mijne Heren,

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de maatschappelijke statuten brengt het Comité van toezicht hierbij verslag uit over de uitvoering van zijn mandaat in de loop van het dienstjaar 1983.

Regelmatig kreeg het Comité inzage van de notulen der zittingen gehouden door de Raad van beheer, zodat het op de hoogte bleef van de bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij. Deze informaties gaven geen aanleiding tot enige bijzondere opmerking.

De controles waartoe in de loop van de talrijke zittingen is overgegaan, hadden inzonderheid betrekking op de thesaurieverrichtingen, de bewegingen en de inventaris van de effectenportefeuille, de inning van de coupons op de respectievelijke vervaldagen, de boekhoudkundige geschriften en de verantwoordingsdocumenten. Steekproefsgewijze werden de regelmatigheid en de juistheid van de kwantitatieve inventarissen betreffende de voorraden, opgeslagen in de werkplaatsen van de gewestelijke exploitaties, nagezien.

Een speciale aandacht ging ook naar de activa- en passivatoestand per 30 juni 1983 die in overeenstemming werd bevonden met de boekhoudkundige geschriften.

De jaarrekening van het dienstjaar 1983 werd grondig onderzocht. We hebben vastgesteld dat ze werd opgesteld volgens de geldende beschikkingen en overeenstemt met de boekhouding van de maatschappij.

Het Comité stelt de aandeelhouders dan ook voor de jaarrekening 1983 goed te keuren zoals ze door de Raad van beheer wordt voorgelegd.

Met genoegen erkent het Comité dat de uitvoering van zijn taak werd vergemakkelijkt ingevolge de doeltreffende medewerking die het mocht ondervinden vanwege de directie; het stelt er prijs op haar hiervoor zijn welgemeende dank te betuigen.

Tevens brengt het Comité hulde aan de personeelsleden van de Nationale Maatschappij voor de bekwaamheid en de toewijding waarvan blijkt wordt gegeven bij de uitoefening van hun taak.

Brussel, 25 april 1984.

Het Comité van toezicht.

